

Ö

K

Ü

Z

fakirsin sen.. fakir.. fakir.. fakir.. fakir.. fakir.. fakir..

16 YILDIR, ARTIK HERGÜN 12 EYLÜL!

Daha dün gibi!.. Oysa 16 yıl geçmiş aradan!.. Oysa artık Türkiye'de hergün 12 Eylül'müş gibi yaşıyor!.. 12 Eylül 1980 sabahı!.. Ekranda 5 kişiydiler!..

Aktolgalı Freddybeyi haykırdı:

".. On iki yıllık süre içinde terör 5.241 can almış, 14.152 kişinin yaralanmasına veya sakat kalmasına sebep olmuştur. İstiklal Harbi'nde Sakarya Savaşı'ndaki şehit miktarı 5.713, yaralı miktarımız 18.480'dir. Bu basit mukayese dahi Türkiye'deki hiçbir insanlık duygusuna değer vermeyen bir örtülü harbin uygulandığını açıkça ortaya koymaktadır."

Sonra hemen icraata geçtiler: 650 bin insanı işkenceden geçirdiler!.. 210 bin kişi hakkında sıkıyönetim mahkemelelerinde dava açtılar!.. 65 bin kişiyi cezaevlerine sürüklediler!.. 6 bin 353 kişinin idamını istediler!.. 50 insanı darağacına gönderdiler!.. (Bu insanlara, 16 yaşında olup, yaşı 18'e büyütülerek idam edilen Erdal Eren de dahildi.) 12 Eylül'ün 16 yıllık faturası; 40 bin ölü, yüzbinlerce işkence vakası, binlerce yakılan, yıkılan, boşaltılan köy, yüzlerce kayıp, milyonlarca aç, işsiz ve gündelik hayatımıza, dilimize yerleşen faili meçhul, yargısız infaz, cumartesi anneleri, kontrgerilla gibi daha nice zifiri katran anlamı, karabaşan sözcükler!..

YARIN, BUNDAN SONRAKİ HAYATIMIZIN İLK 12 EYLÜL GÜNÜ!.. YARIN 16 YILDIR SÜREN 12 EYLÜL'ÜN YENİ BİR GÜNÜ!.. YARIN 12 EYLÜL PAZARI!.. ÖBÜR GÜN 12 EYLÜL PAZARTESİ!.. ERTESİ GÜN 12 EYLÜL SALI!.. DAHA ERTESİ GÜN 12 EYLÜL ÇARŞAMBA!.. DAHA DAHA ERTESİ GÜN 12 EYLÜL PERŞEMBE!.. DAHA DAHA DAHA ERTESİ GÜN 12 EYLÜL CUMA!.. DAHA DAHA DAHA DAHA ERTESİ GÜN 12 EYLÜL CUMARTESİ!.. DAHA, DAHA, DAHA, DAHA, DAHA, DAHA!!!!

12 EYLÜL KÂBUSLARI HÂLÂ HÂLÂ SÜRÜYOR!

Kimşesiz adamin evi

Bu kimsesiz adamın evi. Dağın tepesinde kıvrıla kıvrıla yükselen bir yolun sonunda. Bazan kireç renginde, kurşuni çakıl taşlı, bazan da verimli toprak rengine giren yol tepede bir yerde sanki dağılarak bitiyor. Yokuşun bizi yorduğu ve rüzgarın serinlettiği yerde. Burada biraz yürürseniz birden dağın öte yamacına varırsınız ve rüzgar kesilir, güneşe bakan, güneşli, sımsıcak bir yere gelirsiniz. Orada yol o kadar sapaır ki ortasında karıncalar yuva yapmıştır. Yol hangisi, boş tarla hangisi anlayamazsınız.

İncir ağaçları. Kırık asmolen tuğlaları. Pet şişeler. Çürümüş ve saydamlığını kaybetmiş muşambamsı plastik örtü parçaları. Bazan sıcak, bazan rüzgar. Bunlar kimsesiz adamın şeyleri. Buradan başka kimsecikler geçmediğine göre, hepsini yıllar boyunca o getirip yığmış olmalı.

Aslında kimsesiz adam değilmiş. Buraya geldiğinde yanında karısı varmış. O iyi bir kadıymış; civardaki, aşağılardaki öteki evlerde oturanlarla arkadaşlığı varmış. Ama o da, sonradan kimsesiz olacak adam gibi, aşağıdaki evlerde oturan hiç kimsenin hemşehrısı ya da hısım-akrabası değilmiş. Bambaşka bir Karadeniz şehridenmiş onlar. Bana anlatıldığına göre kimsesiz adamın orada malı mülkü varmış, zenginmiş, ama ihtimal -bunu gülümseyerek söylediler- orada da burada yaptığı gibi herkese aksilik ettiği için barınamamış. Hayır. Eskiden öyle değilmiş. Bir gün karısı aşağıda hastahaneye yatmış. O da hastahaneye gitmiş, gelmiş. Sonra karısı ölmüş. Bütün bunlar, karısının hiç bitmeyen hastalığı yıllar sürmüş. Şimdi o yalnızca televizyon seyrediyor, sigara içiyor, aksilik ediyor ve yazları kıyıda bir lokantada garsonluk ediyormuş.

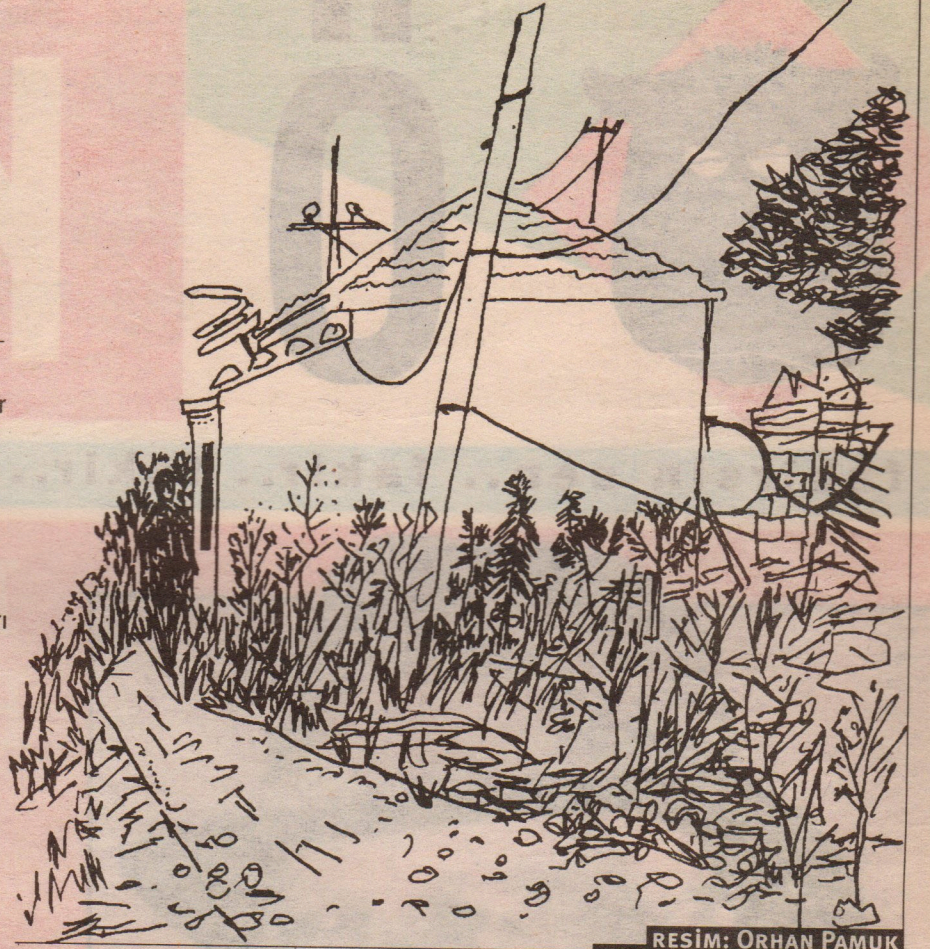
Evinden, tepeden görülen manzara olağanüstü ve güzel ve geniş olduğu için televizyona şaşırıyorum. Burada insan yıllarca öteki tepelere, üzerinde

Aslında kimsesiz
adam değilmiş.
Buraya geldiğinde
yanında karısı
varmış. O iyi bir
kadıymış;
civardaki,
aşağılardaki öteki
evlerde oturanlarla
arkadaşlığı varmış.

güneşin yansıdığı kıpır kıpır rüzgarlı denize, her yönden şehre sokulan gemilere, adalara, oraya gidip gelen vapurlara, aşağı mahallelerin zararsız denecek uzaklıktaki kalabalığına, minyatür gibi gözüken camilere, sabahları bir nemin belli belirsiz bir buğunun içinde tüten mahallelere, bütün şehre bakabilir ve yıllarca hayal kurabilir. Belediye yeni evlerin yapımını yıllar önce durdurmuş.

Kararlı bir martı uzun uzun ötüyor. Aşağılardan bir yerden rüzgar açık bir radyonun gürültüsünü getiriyor.

Aslında evi, gerçekten memleketinden biraz para getirdiğini kanıtlıyor. Öyle diyorlar. Damının kiremitleri temiz ve iyi dizilmişmiş. Evine yaptığı ekin damını da kaliteli tenekeyle kaplamış, üstüne uçmasın diye taşlar dizmiş. Yoldan yaklaşırken evinin arkasına briketten yaptığı hela, sonradan eklediği plastik su deposu, oradan buradan toplayıp yığıldığı sandıklar, tahtalar ve hurda, dikenler, bodur çalılar ve çam yavruları arasından gözüküyor.

RESİM: ORHAN PAMUK

Biz akşamüstü rüzgarının içinde şehrin öteki tepelerindeki diğer mahallelere ve aynı kiremit, tuğla, plastik ve taştan yapılmış evlere bakarken kimsesiz adam kapıdan çıkıp bize şöyle bir bakıyor. Elinde göremediğim bir şey -ütü ya da sapından tuttuğu bir cezve- var. O zaman evine pek çok tel, boru ve kordonun bağlanmış olduğunu fark ediyorum.

Acaba televizyonda en çok ne seyrediyor?

MUHABBET

Bir fasulye çimleniyordu
Çiseledikçe yağmur
Koştum vardım ki yanına
Anlasın ne nimet olduğunu
Sen git yerine ! dedi Ayşe Kadın
Böyle kibar erkeğin ayağ'na
Ben kendi ayağ'mnan gelirim

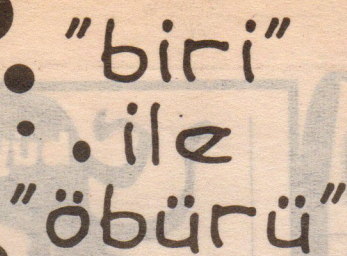
Bu muhabbeti görünce uzaktan
Kıpkırmızı oldu biberiye

Bayram nedir ki dedim kendi kendime
Bayram bir ömürdür ben gibi bir deliye

(Ölüm ve Oğlum)

Kuzguncuk 96

Akşamsefası

DÜŞKOVALAYAN

Atilla Atalay

ornitorenk

Ben tam adını tamamlamaya çalıştığım sakız firmasıyla ilişkimi kesmişken mahalle ornitorenk kaynamaya başladı. Sakızların alayından ornitorenk kartpostalı dolayısıyla "Y" harfi çıkıyordu. Heralde firma yeterince ciklet sattığına karar verip, vakti gelince piyasaya ornitorenk sürüsü salmıştı.

Neydi, nasıl bir hayvandı bilmiyordum ama, on yaşında filanken, hararetle bir ornitorenk kartpostalı bulmaya çalışıyordum. Mandarin Ördüğü, Tibet Sığırı, Sırtlan, Çekiç Balığı... Filan, hepsinin resmi vardı, bi tek o mel'un hayvanını bulamıyordum. Hiç abartmıyorum, neye benzediğini bilmediğim halde, bir rüya boyunca çocuk bilinçaltımın bana ornitorenk diye sunduğu acıyıp bir hayvanın peşinden koşmuş, rüyanın sonunda hayvan bana doğru dönüp Fen Bilgisi öğretmenim Fatma Didim'in sesiyle "Gir içeri" diye bağırınca korkarak uyanmıştım.

Şimdi, çocukken rüyasında ornitorenk sandığı bişey görmüş birisi olmayı hiçte tuhaf bulmuyorum. Çünkü o zaman bir çok çocuk ornitorenk peşinde koşuyordu. Bir cikletin içinden çıkan ufak hayvan kartpostallarını biriktiriyorduk. Her bir kartpostalın arkasında ciklet markasındaki harflerden birisi oluyordu. Hepsini tamamladığınızda firma size resimleri olmayan bir hayvan ansiklopedisi yolluyordu. Siz, o zamana kadar biriktirdiğiniz hayvan resimlerini boş yerlere yapıştırıp bir adet "Hayvanlar Ansiklopedisi" sahibi oluyordunuz. Türlü çeşitli onlarca hayvan kartpostalının arkasında ciklet markasındaki dört harften bol miktarda bulunabiliyordu. Ama ciklet markasının son harfi olan "Y" adı geçen ornitorenk kartpostalının arkasındaydı ve o asla bulunamıyordu. "Zeytinburnu'nda bi çocuk bulmuş" veya "Esasen Y harfi hiç yokmuş" gibi bir takım efsaneler kulaktan kulağa dolaşırken az kaldı ben ikincisine inanıyordum. Zaten, ornitorenk bu dünyada olmayan bi hayvanın adına benziyordu. Neydi o ööle Hecüc Mecüc gibi. Düpedüz kaskallıyorlardı insanı. Üstelik, Hava Harp Okulu Hastahanesi'ndeki dişçi Naci Yüzbaşı ben "hazrol" pozisyonunda koltukta yatarken ağzıma bakarak "Sen de 'Y' harfi arıyosun dimi, ağzından belli" demişti. Kendi kızı da ornitorenk peşindeymiş. Durumu komutanı sıfatıyla uygun bir ses tonuyla "Çok sakız çiğnetmeyin buna başçavuşum" diyerek babama da tembihleyince ben ornito-

renk yüzünden azar işiten bir çocuk olarak, tuhaf insanlar tarihine geçtim. Babam ornitorenke ve bana hiç haketmediğimiz laflar söyledi. O gece dişçi de geçen korku dolu dakikaların da etkisiyle yine düşümde neye benzediğini asla bilemediğim o hayvanı kovaladım. Ve yine aynı şey oldu, rüyanın sonunda ornitorenk bana dönüp fen bilgisi öğretmenimiz Fatma Didim'in sesiyle "Gir içeri" diye bağırdı.

Ben tam adını tamamlamaya çalıştığım sakız firmasıyla ilişkimi kesmişken mahalle ornitorenk kaynamaya başladı. Sakızların alayından ornitorenk kartpostalı dolayısıyla "Y" harfi çıkıyordu. Heralde firma yeterince ciklet sattığına karar verip, vakti gelince piyasaya ornitorenk sürüsü salmıştı. Derhal ben de ornitorengimi edinip tamamladığım harfleri ciklet firmasına postaladım.

Daha sonraki yıllar boyunca ornitorenk lafını ne ettim, ne de duydum. Taa ki O'nunla vakit öldürmek için "İsim şehir eşya bitki" oynayınca dek. O, yara sarardı. Ben yaşamla başedemez olduğumu hissedince "ruhsal bir fedai" gibi yanıbaşımdaydı, zaman içinde gerçekten de "şifalı" olduğuna inandığım geyikleriyle beni iyileştirip kaybolurdu. Ara sıra aklıma düştüğünde, hep bir kere olsun önce ben O'nu arayayım, "hayat nası gidiyo" diye bu kez ben sorayım, durduk yere gönlünü alıp bi "şıklık" yapayım isterdim. Ama olmazdı. Bilirsiniz, dostluğundan emin olduğunuz insanlar sizden hep "torbada keklik" muamelesi görür, onlar nasılsa vardır. Peşinden koşmasanız da olur.

İşte yine benim dünyaya ölölübalık gözüyle baktığım günlerden birinde gelmiş benimle, "sıyrıl artık oğlum şu triplerden üç günlük dünyada değer mi" konulu geyik terapisi yapıyordu. Ben de O'nu dinlemiyordum, öyle zamanlarımda hep yaptığım gibi, bozuk oldukları takıntısına kapıldığım bi takım eşyaları hesapta tamir ediyor, bi yerlere ampuller takıyor, çiviler çakıp bişeyler asıyordum. Bi süre beni izledikten sonra, "İki kamyon tuğla getiriyim mi, duvar ör kendine, hem vakit ge-

çer" dedi. Ben de "Git işine kızım, benle uğraşma yaa" diye başlayıp giderek kırıcı olan bi araba laf ettim. Pittedenek gözleri doldu. Ben, en iyi arkadaşlarından birini yok yere kıran bir eşşek olduğumu milyoncu kez farkettim. Sonra her şey tam tersine döndü. Bu kez benim hiyarlığım yüzünden kırılan kalbini onarabilmek için ben O'na olmadık mikilikler yapmaya başladım. Akşama kadar çay içip konuştuk, tavla, pişti filan oynadık, bi derginin akla ziyan testlerine bakıp saçma yanıtlar vererek güldüştük... Derken bi ara, komiklik olsun diye "İsim Şehir" oynamaya karar verdik.

"O" harfiyle bulduğumuz ilgili sözcükleri birbirimize sıralarken, ben hayvan ismi olarak "Ornitorenk" yazdığımı söyledim. "Attın şimdi" dedi. "Öyle bi hayvan yok." Ben de O'na "Sen ne diyosun kızım, çocuk çocuk konuşma" anlamında bakıp, kasılarak kendime 20 puan yazdıktan sonra, yaşamımın ornitorenklerle geçen bölümünü anlattım. İnan-sın mı, inanmasın mı bilemedi. En çokta ornitorenkin Fatma Didim sesiyle rüyama girip beni "gir içeri" diye azarlamasına güldüm... Ben de bi süre güldüm. Akşam yolcu ederken O'nu ne kadar çok sevdiğimi düşündüm. İnsan niye sevdiği kadınlara bu türden de arkadaş olamaz, ya da bir kez "arkadaş" dediği kızı niye sevgilisine duyduğu bazı bi takım hislerden beslemez, filan gibi bi takım sorular sorup cevaplarını ararken uyuyakaldım.

Geçen yıl evlendiğinde, kızını gelin vermiş bir baba tripleriyle karışık, sıra arkadaşı başka bir kente taşınan ilkokul çocuğunun üzüntüsüne benzeyen tuhaf bir yoksunluk duygusuna kapıldım. Ama napalım ki hayat böyle bişeydi. Damadın yakasına kulplu yarım cumhuriyet altını iğnelerken, "İyi bak lan arkadaşım, üzme sakın, oyarım alimallah" deyip saadetler diledim... Sonra, tek başıma kalmayıp kalabalıklara karışmak istediğim için hayatımda ilk kez hipodroma gidip at yarışı izledim.

Kafamı "takım kutusuna" kaldırmış, söktüğüm eski radyo için "havşa başlı saç vidası" arıyordum. Günlerdir kapı kendi kendine çalıyor, telesekreter arayanlara bildik ge-yiği çeviriyordu. Yüzlerce metal boccüğün arasında güçlükle bulduğum vidayı alt kata radyoyu söktüğüm yere götürürken düşürdüm. Pin pin pin merdivenlerde zıplayıp sokak kapısının oralara doğru bi yere gitti. Kapının altında kanguruya benzeyen hamile ve sinirli bir hayvan karikatürü duruyordu. Üstünde "bu bir ornitorenk" yazılıydı. Ornitorenk konuşma balonunda "çık dışarı" diye bağıırıyordu. O'nun yazısıydı.

tuncer erdem

bir yaz sonu

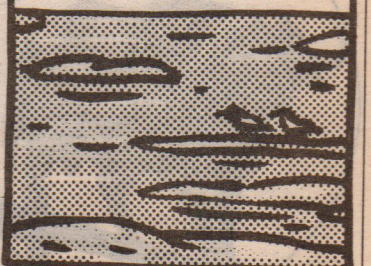
kıyıda

güneşe çok yakın

su dolu etrafımız

sonra ansızın sustu zaman

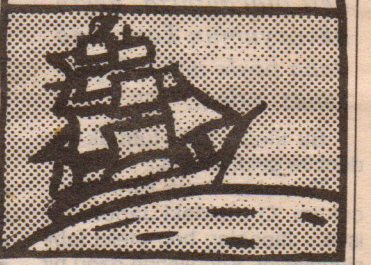
ılık tüylere gömüldü

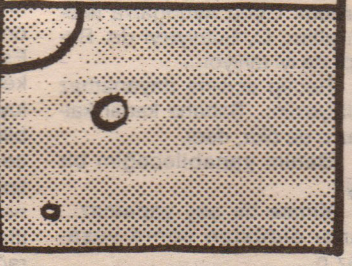
sessizlik

ve hiçliğe açıldı

geleceğimiz

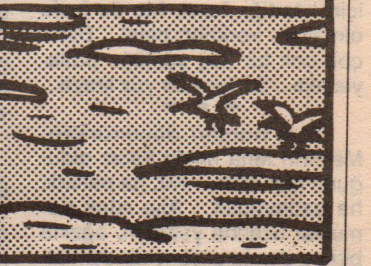
dik mevdivenlerden

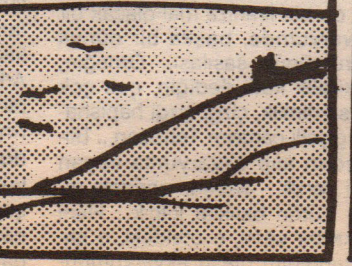
karanlık sokaklardan

artık geçmeyeceğiz

uzaktan bize bakıyor

soğuk geçmişimiz

isim	şehir	bitki	esya	hayvan	artist	ülke	not
Cemal Süreya Onu hep öyle düşledim... Ağzında ucuzundan sigara, koltuğunun altında kitaplar. Ekmek derdinde Cemal baba. Ama ekmeğin umurunda değil bu durum. Ekmek aslanın ağzında. Öfkeli ama beyefendi bir yürek. 2000'e Doğru dergisinden izlerdim onu. Öyle nazik, öyle kibar bir üslubu vardı ki, 99 Yüz'ü, o muhteşem tesbitlerini yazarken yüzü kızarırdı sanırdım hep. Sonra "Eşkiya" şiirinden dolayı kendisine yapılan 12 Eylül eškialıkları gelirdi aklıma. Bir de şiirleri elbet... "Sizin hiç babanız öldü mü? Benim bir kere öldü kör oldum." Sahi, sizin hiç babanız öldü mü?	Cenova Her limanda bir sevgili bulan denizcilerden söz edilince nedense aklıma hep Cenova gelir. Ağır gotik havasından olsa gerek, hep bir yerlere giden insanların şehridir Cenova. Hele ataları... Yani, ne işleri vardı da gelmişlerdi İstanbul'a? Galata Kulesi'ni yapıp sonra neden gitmişlerdi? Ya Kristof'a ne demeli? Şu bizim Kristof... Amerika'yı keşfettiğini bile anlayamadan ölüp giden maceracı adam. Koca uçakların Cenova'da adını taşıyan bir havaalanına inip inip kalktığını bilseydi ne yapardı? Ya bu uçakların Amerika'da yapıldığını bilseydi... Hey gidi Cenova hey; Nüfus: 5 milyon, Rakım: Az buzlu olsun bugün. Kelime oyunu yapasım geldi...	Ceviz Ceviz denince çocukluğum geliyor aklıma. Ceviz ağaçları ve boyalı ellerim... Ceviz denince ada vapurları geliyor aklıma. Vapur iskelelerinde satılan soyulmuş cevizler. Sonra bunları hangi "hiyar" alıyor da yiyor dediğim geliyor aklıma. Yılmaz Erdoğan bir kilo alıyor onlardan. Bir kiloyu on dakikada bitiriyoruz. Ben de katılıyorum "cevizperver hiyarlar" safına. Ceviz denince aklıma Duygu Sağıroğlu hocam geliyor. "Ceviz boyasız sinema olmaz" diye haykırışı kulaklarımda. Ceviz denince çok şey geliyor aklıma... Ceviz denince...	Cam Bazen aynamsın arka cebimde, bazen umutsun içtiğim çayda... Kimi zaman ampul olup aydınlatıyorsun, kimi zaman şişe olup efkarlandırıyorsun beni. Senin dibini bulmak istiyorum, bulamıyorum... Hohlayıp imzamı atıyorum sana, resimler çiziyorum. Dolap yazıp insan suretleri yaratıyorum buharında. İnsanlar senin ardından gidiyor, senin ardından geliyor. Senin ardından sallanıyor eller. Bütün sevdiğiklerim senin ardından yolcu ediyorlar beni. Yağmur yağıyor dışarda, ikimiz yağmurlara bakıyoruz. Yağmur yağıyor, seller akıyor... Bir de Arap Kızı camdan bakıyor...	Cırcır böceği La Fontaine'e göre ağustos böceği adın. Ne yapalım, masallar böyle öğretti bize. Ama en doğrusunu halkım yapmış ve sana layığını isim olarak takmış: Cırcır böceği. Yaz boyunca kulaklarımızı iğfal eden güzel hayvan. Ağustos ayında kumsalda sevişenlerin erketesi... "Cırcır cırcır..." "Böcekler sustu, biri geliyor galiba Dinçay..." Karınca ile olan muhabbetine gelince... Hep karınca gibi davranmama rağmen ağustos böceğinden yanadır yüreğim. Yazın şarkı söyleyip eğlenmek, kışın ise bir tren garının tahta sıralarında soğuktan donmak ister bedenim. Ama karınca akli beni bırakmaz. Çalışırım da çalışırım...	Cüneyt Arkin Battal Gazi gibi yaşadı Cüneyt abim. Bakkaldan sigara alırken Malkoçoğlu, apartman toplantısında Komiser Cemil... Buzdolabı reklamında bile kendisi olmayı başarabilen nadir oyuncularından biri... Mavi gözleri, kısa boyu, zaman zaman çelimsizliğe kaçan vücuduna rağmen aslanlar gibi durmasını bildi beyaz perdede. Hep hayranlık duyduğum ona. Yapılacak ne varsa yaptı çünkü... Sevişti, dövüştü, kötü adamlara dersini verdi Cüneyt abim. Hayatımızı renklendirdi durmadan. Ama bir serseri mayın gibi oradan oraya savurdu kariyerini. 1 Mayıs'ta eline pankart aldı umutlandım. Sonra gitti faşistlerin bir filminde oynadı üzüldüm. Şimdi sinemada yok, ama benim sinemalarım hep başrolde Cüneyt abim...	Cezayir Sahranın sıcak ülkesi Cezayir. Uzun palmiye yapılarının arasındaki kiremit rengi yorgun ülke... Önce Fransızlar "a la française" bir franklık yapıp yoketmişler milli kültürlerini. Sonra sözde bağımsızlık... Tek parti bağımlılığı başlamış bu kez de... Sonra kendini Fransız sanan tek parti sultasına karşı filizlenen siyasal islam. Devlet terörü ve siyasal islamın içine sızan terör rezilliği... İç savaşlar, tek parti sultaları, darbeler, islam yobazlığı... Eh be Cezo... Hadi artık kendine gel... Halkını demokrasi ile tanıştır. Umutlu zılgıtlar çekilsin meydanlarında... Ve hiç kimse, hiçbir nedenle denize açılan dar sokaklarında.	Ceee... Ceee... İlk duyduğum ve ezberlediğim sözde belki de bu... Bir mendilin arkasında kaybolup giden insan suratlarının ceee diye ortaya çıkması önce korkuturdu beni. Sonra korkacak bişey olmadığını anlayınca gülerdim. Aslında bir sinir bozukluğu anı nendense hoşuna giderdi büyüklelerin. Kimi dalgalı saçlarının arasına saklanır, kimi elini gözlerine kapatır, kimi de koltuğun arkasından aniden başını uzatıp korkuturdu beni. Ceee.... Yıllar sonra gözlerim bağlı bir odada bekletilirken, devlet babanın gelip gözlerimi açmasını, bööööö yapmasını çok istedim. Korkacak bişey yokmuş demeyi ve katıla katıla gülmeyi istedim o an... Gelmedi...

şeydiler veyorumları

CanBarslan

TANIMLANAMAYAN ESKİ ARKADAŞ OLAYLARI

Dünyanın bir yangın yeri olduğu konusunda onunla birleşiyorduk. Ama bir farkla... O, anız yakıldığını, bense bininci dereceden koruma altındaki eski bir ahşap köşkün kundaklandığını söylüyordum... Salak malaktı ama insana tepeden bakan siyah ve ıslak kulakları vardı... Bunu espri olsun diye yazmıyorum... İki samimi arkadaş olduğumuz günlerdi ve kurban bayramıydı. Dolaşırken bir ağaç dibinde bırakılmış bir koyun kafası bulduk... Arkadaşım onunla oynarken ben ağacın gölgesinde uyuyakaldım... Uyurken, o, koyunun gözlerini cörtleterek çıkarmış ve kulaklarına sokmuştu... Şimdi bile ne zaman, uyandığımda bana bakan siyah ve ıslak bir kulak görsem o arkadaşımı anımsarım... Vücudu insan, kafası salak, kulaklarıysa ıslak koyun gözlerinden oluşmuş mitolojik bir tanrı imgesi olarak belleğimde kaldı... Noolur, ikide bir ona salak dediğim için beni affedin ve yanlış anlamayın... Şu anda görüşmesek de o çok iyi bir sanatçı oldu... Kim derdi ki eskiden, Malibu yazan plaj terlikleriyle bakkala gidip orta boy yoğurt alan bir tıfıl genç, şimdi kağıt üzerinde keskin betimlemeler yapacak, yüklemeler ve tümleçlerle kedinin fareyle oynadığı gibi oynayacak, tecahül-ü arifleri mecaz-ı mürsellerle kapıştırarak aradan çıkardığı keşk-ül tarif'leri ustaca sıralayacak ve bir alttan bir üstten geçirdiği zamirlerin yanına edatları da bağlayarak tüm yazılarını bir dantel dokusuyla işleyerek bitirecek... Ve nihayet adından zigon sehpalara ve fiskos masasının üzerine yaparak keyifle seyrederek kaldırmasını, saç kepeklerini masanın üzerine dökerek temizlemek yerine kafasına elektrik süpürgesi tutmasını, birer adet efervesant aspirini ve kalsiyum sandozu suda eriterek içerken alınının sol tarafından belli belirsiz bir "ğğğ" sesi gelmesini, çocukluğunda anne ve babasını oral seks yaparken gördüğü için uzun boylu, kel ve bıyıklı adamların omuzlarına başını dayayarak ağlama isteğini, osuruktan nem kapmasını, bir dergide gördüğü harf yığınlarının kendisi için orada biriktiğini sanacak kadar paranoyak olmasını, bundan önceki hayatında kendisinin, zehirli zamlar saçarak ağızlarını açmış bekleyen beyaz zarfların kuşattığı bir gelin arabası olduğunu sanmasını ise kötü birer huy olarak saymaya benim gönlüm pek razı olmuyor...

Yazının başında ona ikide bir salak dediğim için affedilmemi söylemiştim ya... Şimdi ona kendisini sinama şansı veriyorum... Eğer yukarıdaki hayali arkadaşım için uydurup yazdıklarımı kendi üzerine alırsa rengi pembeden maviye dönüşecek, yok eğer alınmazsa onu köpeğime ısırttırır... tısır..sırtı..sssr.. Sssitret ya!.. Zaten köpeğim de yok, blöf yaptım...

EŞCİNSELLİK VE KÖŞE YAZARININ KÖŞESİ yıldırım türk

Fırsatçı bir zamanlamayla "bir de işin öteki yüzü var ama" yaklaşımı. Onu 'kafa açıcı' ve 'cesur' köşe yazarı yapan da budur. Yoksa elbette eşcinseller de eşcinsellik de bir güç olmadığı, belirli taleplerle can sıkmadığı sürece Göktürk'ün umurunda değildir.

Bir arkadaşım yıllardır Yakut Türkleri üstüne araştırma yapıyor. Nüfusu ancak iki milyonu bulan bu ırkın ilginç özellikleri var. Dillerinin fonetik zorluğu bir yana, bu hristiyan Türk kavmini ayakta tutan ortak nokta, Moğollar'a karşı duydukları sonsuz düşmanlık. Tarih boyunca Moğol istilaları tarafından hırpalanmış, Moğol baskısı altında yaşamışlar. Onları fiziksel olarak Moğollar'dan ayırt edebilmek neredeyse imkansız. Çekik gözlü, çıkık elmacık kemikli, söbe yüzlü insanlar. Ve en çok Moğollar'dan nefret ediyorlar. Moğollar'ın kaslarından, gözlerinden, görünümünden. Yakut Türkleri'nden biri, bildiğimiz Türkler'den olan arkadaşımın boynuna sarılmış, o çekik gözlerinden yaşlar boşanarak şöyle haykırması: **"Bak şu suratıma. Moğollar atalarımıza tecavüz etmeseydi, şimdi sana benzeyecektim."**

Bunları haykırırken bir yandan da arkadaşımın yüzünü hasret ve acıyla okşuyormuş. Yakut Türkleri, aslında Türkiyeli Türkler'e çok benzediklerini, ama Moğol tecavüzcüler tarafından genleri kirletilerek Moğol suretine büründüklerine inanır, Moğollar'dan daha çok nefret edermiş. Aynaya baktıkça can düşmanını, katilini gördüğünü sanan, kendi yüzünde tecavüzcüsünün suretini gören bu acıklı kimlik, dünya sahnesinden usulca siliniyor. Kelaynaklar gibi. Kendi suretine düşman, kendi suretinden nefret eden iki milyon insan. Bu öykünün bir metafor olarak yüklenebileceği anlamları yakınlarda tanık olduğum bir yazışmayı dererken birlikte çıkaracağız. Gülay Göktürk, gazete köşesinde **"Afişe Olmak ya da Deklare Etmek"** başlıklı yazısında Tolga Aşkıner'in ölümünden sonra magazin basınında sinsice yürütülen afişe etme kampanyasına değiniyor, ezcümle, eşcinselsiz deklare edin, yoksa afişe edilmekten kurtulamazsınız, diyor. **"Eşcinsel dünyanın 'burjuvaları' kendilerini gizleyip meydanı bu dünyanın 'lumpenlerine' bırakmışlar. Toplumda saygın bir yer edinmiş, işinde başarılı, güvenilir ve sevilen birçok insan, yaşam tarzına sahip çıkmayınca eşcinselliği savunmak -birkaç istisnası dışında- fuhuş piyasasındakilere kalıyor"** diyor. Yerden göğe kadar haklı. Yazının sonunda dayanamayıp dünyanın sözcülüğünü üstlenerek tehditi savuruyor: **"Ama işte burjuvalar da (Aşkıner'in temsil ettiği) 'Tanrı'nın Lanetlileri' arasına karışabiliyor bir gün."**

Buraya kadar her şeyi anlamak mümkün. Yıllardır, bu konu gündemi tutalı beri, eşcinseller örgütlü olarak bir tek suskunluk yaşadıklarından bir iki kişi dışında bu konuda ahkâm kesmek kimi münasebetini şaşırmış heteroseksüele kaldı. Kendisinden çok şey öğrendiğim Murat Belge de bu konuda zamanında Marksizmin yanlış şiirine takılarak **"insani olan hiçbir şey bana yabancı değildir"** buyurup kendi halkını yüce gönüllü bir affa, hoşgörüyeye çağırıyordu. O zamanlar kimse nereden konuştuğuna, demokratik adına nasıl bir iktidar dili kurduğuna dikkat etmiyordu. Sosyalist aydın heteroseksüellerin hoşgörüsüne mazhar olan eşcinsellerin boyu uzamadı. Hayatlarını aynı çöl iklimine uydurup yaşayageldiler. Ama akıl verenler çoğaldı. Şimdi **"zamanında o konuda pek az düşünmüşüm"** diyeceğinden emin olduğu Belge niteliğinde yazarların yerini **"akıllı ve uygar"** köşe yazarları aldı.

Göktürk, seçkin ve karar merciinde bir heteroseksüel olarak, o biçim muhataplarını kabul edebilmek için **"toplumda saygın bir yer edinmiş, işinde başarılı, güvenilir ve sevilen 'burjuvalar'** olmalarını şart koşuyor.

Cinselliklerini 'savunmaları' gerektiğini söyleyerek yüzyıllardır zaten 'zanlı' konumundan kurtulamamış bu insanlara bir şans daha tanıyarak kıyak geçiyor. Ve cevabını da Lambda adlı bir eşcinsel gruptan alıyor. Lambda'nın mektubunda, **"Grubumuz, eşcinselliğin kabul edilebilir bir cinsel yönelim ve dolayısıyla 'sıradan' bir yaşam tarzı olduğunu topluma anlatmaya çalışıyor"** denilmiş. Göktürk, coşkuyla alkışlıyor. **"İşte, eşcinsellerden duymayı en çok istediğim cümle bu: Sıradan bir yaşam tarzı..."**

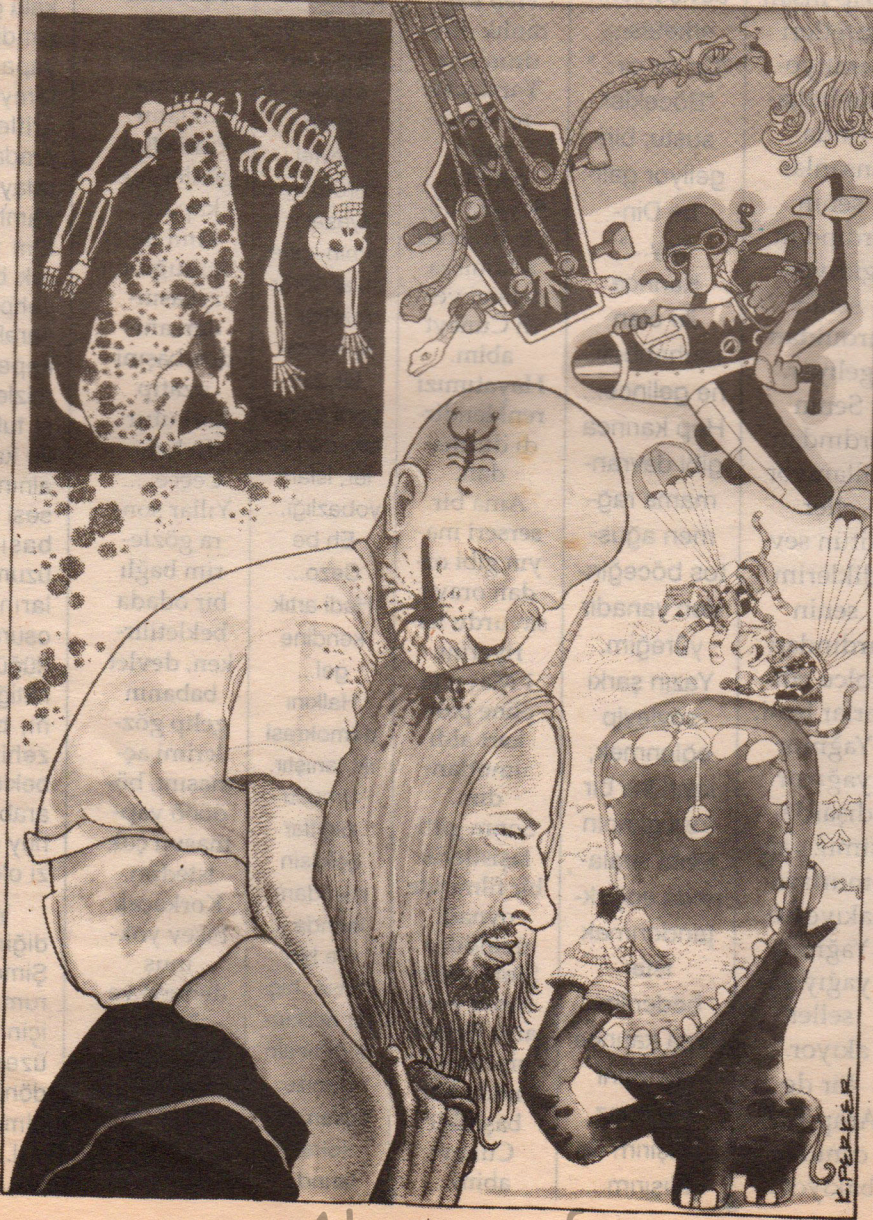
Göktürk'ün Türkiye'si, kimsenin kimseden pek farklı olmadığı, herkesin bir tek sıradan olma hakkını rahatlıkla kullanabildiği, herkesin her şeyi söyleyebilen ama ulusal zımmı tinerlemeyecek vatandaşlar olduğu uygar bir memleket. Bu görüşlerini, Kürt meselesi konusundaki yazılarında da açıkça görüyoruz. Pekiyi Lambda, 'sıradan' yaşam tarzıyla ne demek istemiş olabilir? 1) Boynuzumuz ya da gizlediğimiz kuyruğumuz yok. Size benziyoruz. 2) Orta sınıftan, belirgin özelliği olmayan, mütevazı insanlarız. 3) Cinsel yönelimimiz sadece yetişkin, kendi iradesiyle bize yönelenlere karşı. Korkacak bir şey yok. Sadomazohizm, pedofili, travestilik, vs'den anlamayız. 4) Zaten söylemesek farkımıza varmazsınız. Aslan gibi delikanlılarız. Tek farkımız yataktadır. O da biraz. 5) İkiyüzlü ve korkağız. Lambda grubundan

eşcinseller, 50'lerde Amerika'da birkaç merkezde örgütlü olmuş utangaç topluluğun çizgisini izleyerek aslında sıradan, iyi vatandaşlar imgesini işleyip eşcinseller olarak kabul görmeye çalışıyorlar. Adlarını vermeden, görünür olmadan, politik olmadan. Liberal olduğuna kanaat getirdikleri kesimlere elatından diyaloga giriyorlar. Göktürk'e laf anlatarak, onun tasvip edeceğini sandıkları dille onun köşesinden doğru meşruluk kazanacaklarını umuyorlar. Yalnız bir yerde ağır bir hata yapıyorlar. Yaşam tarzından gurur duyan eşcinsellerden söz ediyorlar, bir de **"eşcinsel gurur"** (gay pride) etkinliklerinden. Göktürk'ün ilk yazısına fazlaca inanmışlar. O yazıda Göktürk, insanlar yaşadıklarını savunabilmeli diyordu ya. Oysa sıradan tam bir ay geçmiştir. Bir kere Göktürk bu konuda bir fırsat yakaladığı için oturup eşcinsellik üstüne bir yazı yazmıştır. Göktürk'ün en çok bayıldığını bildiğimiz yaklaşım biçimine fırsat veren bir gözlem alanı çıkmıştır karşısına. Magazinin basını herkes, sevilen, ölmüş bir sanatçının ardından konuştuğu için aşağılar. İşte, Göktürk de işe başka bir açıdan yaklaşabilir. Fırsatçı bir zamanlamayla **"bir de işin öteki yüzü var ama"** yaklaşımı. Onu 'kafa açıcı' ve 'cesur' köşe yazarı yapan da budur. Yoksa elbette eşcinseller de eşcinsellik de bir güç olmadığı, belirli taleplerle can sıkmadığı sürece Göktürk'ün umurunda değildir. Fakat, kendisine gelen mektupla bir başka fırsat yakalar. Acılı memleketimizde kimlik peşindeki her grubu bekleyen şovenizm tehlikesi yazarımızı mesleğinin başından beri çok rahatsız etmektedir. Gurur da ne oluyor? Sıradan yaşayan insanlar neden gurur duysunlar? **"Siz herhangi bir heteroseksüel 'heteroseksüel gurur' etkinliği düzenlemeye kalktığınız hiç iştittiniz mi?"** diye okuruna dönüp tatlı bir hayretle sorar. Hayır, Gülay hanım. Onlar gururlarını i.ne döverecek, pek sevdikleri moğalar da hasımlarını i.ne diye aşağılayarak, i.neleri işlerinden atarak, onlara hayatı zindan edip bir kısmını tedavi için hastanelere, bir başka kısmını intihara sü-

rükleyerek, hayatın toptan örgütlenmesini heteroseksüel aile birimi üstüne kurarak ve bu kurumun kutsiyetini dışta kalanlara karşı bir giyotin gibi kullanarak, heteroseksüel olmayanların her an gizlenmelerini şart koşarak gösteriyor. Hayır, hiçbirimiz heteroseksüellerin gurur etkinliği düzenlediklerini duymadık.

Ama eşcinsellerin politize ettikleri dünyalarına neden gurur sözcüğüyle başladıkları üstüne birkaç şey söylemek mümkün. Eşcinsel Kurtuluş Hareketi henüz otuz yılı doldurmamış geçmişi, sıkı mücadelesi sonucunda eşcinselliği bir suç, eşcinselleri mahpus olmaktan çıkardı. Yasal tip literatüründe eşcinselliğin bir hastalık olarak geçmesi ve eşcinsellerin çoğunluk kendi iradeleri dışında elektrikle 'tedavi edilme', seçkin psikiyatri kurumlarında çeşitli işkencelerden geçirilerek iğdiş edilmeleri de bu mücadele sonucu tarih oldu. Koskoca dünyanın üstüne kurulu olduğu miras yasası da artık eşcinsel çiftlerin varlığını yok sayamayacak düzenlemelere uğramış durumda. Bu otuz yıl gibi kısacık süre içinde her şeylerini kaybetmeyi göze alarak, çoğunluk da kaybederek, insan olabilmek, insan kalabilmek, kendileri olarak yaşayabilmek için mücadele eden eşcinseller öyle haklar kazandılar ki şimdi onlara karşı uygulanan her tür ayrımcılığın ağır kovuşturma konusu olduğu ülkeler hiç de az değil. Bilmem bu özet, bir gurura gerekçe olmaya yeter mi?

Yazının kalan kısmında Göktürk, eşcinsellerin cinselliklerini bayrak ettiklerini, en fanatik cins ayrımcısı olup herkesten çok kendilerini **"cins"** kavramlarıyla tanımlayıp, cinsel tercihlerini bir kimlik haline getirip bu yüzden de sapıttıklarını söylüyor. Eşcinseller, heteroseksüellerin aksine, kendilerini tanımlamak için ilk olarak eşcinsel olduklarını söylüyorlarmış. **"Eşcinsel, eşcinsel olduğunu hiçbir zaman unutamaz. Şairse, eşcinsel bir şair.. modacıysa eşcinsel bir modacı olabilir ancak. Belden altını bir türlü unutmadığı sürece de..."** Göktürk burada baklayı ağzından çıkarıyor. Eşcinsel, eşcinsel olduğunu neden hiç unutamıyor: Kürt, Kürt olduğunu, Alevi, Alevi olduğunu, siyah, siyah olduğunu neden unutmıyorsa ondan. Unutsalar iyi olurdu gerçi. Göktürk'ün dünyasında itile kakıla, saklana gizlene, seslerini kışkırlara sokup yaşar giderlerdi. Nitekim eşcinseller konusunda Göktürk'ün dert yanmaya hiç hakkı yok. Türkiye'de eşcinseller zaten öyle yaşıyorlar. Birkaç tanesinin kimliklerine sahip çıkmasına da tahammül etsin artık. Mesela kimi yazarlar, eşcinsel olduklarını gizlemiyorlar. Ama kendisini eşcinsel yazar diye adlandıranını duydunuz mu, size soruyorum sevgili okur. Kaldı ki, Göktürk ne kadar Kürt meselesini Kürtçe konuşup konuşamama meselesi, eşcinselliği de belden aşağısına kilitle bir konu zannederse zannetsin kimsenin öyle yüzlerce yıl daha kimliğini araştırma, kimliğine sahip çıkmadan, hakkını örgütlü olarak aramadan yaşayacağını sakın umut etmesin. Bugün Lambda'cı bir avuç genç kendisiyle diyalog kurarak liberal bir aynada suretlerini toplamaya çalışıyor olabilir. İnsanlık tarihi katliyle dostluk kurabilmek için çırpınmış kimliklerle dolu. Yalnız Göktürk kafalıların artık bir şeyi iyi bilmelerinin zamanı geldi. Durdukları beyaz, heteroseksüel, korunaklı bütün sözüne kefil olmak, bir tercih olabilir. Ama böylesine saygısız, aymaz, ahmak bir söylemle başka hayatların, başka seçimlerin, başka varoluşların belirlenebileceğini zannetmesinler. Öteki üzerine söz almak o kadar kolay değildir. Mutlu yuvasında çocuğunun giydiğine karışmaya benzemez. Kısacası eşcinseller şöyledir, eşcinseller böyledir gibi ırkçı böbürlenmelerden bir an evvel vazgeçmeli, onlara nasıl iyi vatandaş olunur'un yollarını dikte etmek gibi üsttenlikçi gayretleri bir yana bırakmalı. Onları kabul edebilmek, onları hoşgörebilmek için kimse şartlar öne sürmesin. Kimsenin kimseden kabul ve hoşgörü beklemeden kendi dilini, yordamını yaratmaya girişeceği zamanlar yakındır. Kaldı ki; siz ne kadar hoşgörerseniz de unutmayın, i.neler hoşgöründe durdukları gibi durmazlar.

SÖZCÜKLERİN GURURU "ŞAIR MAİR"

Ramize Erer

KIBRIS'TA YİNE KAN DÖKÜLDÜ

Kaya Sürel

Ne zeytin Mersin ağaçları yeşerdi, ne de güvercinlerin kırık kanatları sağaldı. Karanlıkların içinde birileri o güzelim ağaçlara balta vurdu. Güvercinlerin yuvasındaki yumurtaları kırdı. Barış umutları bir kez daha iki gencecik fidanın gövdesinde kana bulandı.

20 yaşındaki Allahverdi Kılıç'ı oniki, 18 yaşındaki Burhan Cihangiri on kalaşnikof mermisi delik deşik etti. Yirmi yaş "Ben daha fazlasını gördüm" dercesine 18 yaşa emanet edip gitti yaşamını. 18 yaş ise her ikisi için hayatta kalmak uğruna hala çırpınıyor umutsuzca.

Oysa Derinya'da son dökülen kanlardan sonra "Bu son olsun" demeye başlamıştı; Kıbrıs'ın ortasındaki çizginin her iki yanındaki barışsever insanlar.

Tüm vampirlere, kan içicilere inat, kurt ulumalarının Bizans sayıklamalarının üstüne basa basa, "Biz barış istiyoruz" diye bağır-maya başlamışlardı.

İlk ses Kuzey'den geldi 1 Eylül'de. "Savaş mı, barış mı?" diye soruyor ve ne Enosis, ne Entegrasyon değil, karşılıklı anlayışın ül-kede huzuru sağlayacağını dile getiriyorlardı bildirile-rinde...

...Ve beş gün sonra da olsa yaşadıkları daha bas-kın şovenizmin boyunduru-ğundan çıkıp, Güney'deki-ler yanıt verdi bu çağrıya. "Yalnız olmadığımızı bil-mek ne güzel. Gelin bir-likte boyunları bükülmüş Mersin zeytin ağaçlarını yine yeşertelim. Kanatları kırılmış güvercinleri yeni-den uçuralım" diye.

Ne zeytin Mersin ağaç-ları yeşerdi, ne de güver-cinlerin kırık kanatları sağ-aldı. Karanlıkların içinde birileri o güzelim ağaçlara balta vurdu. Güvercinlerin yuvasındaki yumurtaları kırdı. Barış umutları bir kez daha iki gencecik fidanın

gövdesinde kana bulandı.

Ne... Kim... Neden?...

Aslında suçlu tek. Ta-sos ile Salamon, Allah-verdi ile Burhan aynı kanlı kafaların kurbanı...

"İkiye bir" diyorlar... Burhan da ölürse... Tipe tip sonrası, güzel bir sa-vaş... Nasıl, neden öldü Al-lahverdi? Neden delik de-şik yaşam savaşı veriyor Burhan? Neden Gü-ney'den barış çağrıları gel-diği Kuzey Kıbrıs'ta, kontr-gerillanın ayak ucundaki PAK, devletin radyo-tele-vizyonu BRT ve bir nume-ralı "bağımsız gazetesi" Kıbrıs'ta, "8 Eylül Pazar sabahı Güvercinlik'te olay olacak... Muhabirle-rinizi yollayın" dendi, sivil işlerin basın bürosunca. Oysa o gün Güvercinlik'te ne sınır eylemi, ne de ara bölge ihlali vardı. Sadece bir grup Rum, ara bölgenin de ötesinde kendi toprak-larında bir mezara çelenk koymaya hazırlanıyorlardı. Bu ne Kıbrıs'ın kuzeyinde ne de güneyinde haber ol-madı... Ama genede "bazı-ları" için haberdar her nasıl-sa.

Üç gün öncesinden ha-zırlanan "özel muhabirler", 8 Eylül günü sabahın 06.30'unda evlerinden çı-kıp, sivil işlerin basın bü-ro-sunun eşliğinde Güvercin-lik'e gittiler...

Eylem yoktu... Bir ölü, bir yaralı vardı. Allahverdi ve Burhan.

İzin verilen basın onları görüntüledi, yazdı.

Resmi açıklamalar ya-pıldı. "Planlıydı, Rum Milli Muhafız Ordusu Mensup-ları, karanlıkta uzağı gö-ren özel aygıtlarla gelip pusu kurdular" diye.

Ayak izleri saptandı, ara bölgeden Türk bölgesi-ne gelen...

Oysa uzağı gören ay-gıtlardan söz edilirken, Al-lahverdi ile Burhan'ı vuran mermilerin kovanları da gösteriliyordu ekranlarda, çocukların vurulduğu nö-betçi kulübesinin tam di-binde...

Kafalar karışık şimdi... Sınırlar gene kapalı.

Sezai Sarıoğlu'nun de-diği gibi "Doğusu batısı olmayan Ada'da" herkes birbirini suçluyor.

Kuzey'de ve Güney'de karşı tarafı hedef alan man-şetler atılıyor: "Suçlu şove-nizm" diye.

Oysa ağızlarından kan damlayan vampirlerin hü-küm sürdüğü bu mavi yu-varlakta, geceler yaşandığı sürece savaşların tek bir suçlusu olacak: BARIŞ!

Altay Martı KANSER

Yoksulluk burada da kanatıyor insanları. Bazen yoksulluğun kanserden daha iğrenç ve daha eli kanlı olduğunu düşünüyorum.

Dört yıldır kanser hastalarıyla iç içeyim. Onların ağrılarına, sıkıntılarına, çaresizliklerine ve ölümlerine alıştım artık. Önceleri rüyalarım dek sızıyorken şimdi her şey çok doğal geliyor. Hastalıklarını abartmaya çalışıyorum beynimde, durumlarını asla dramatize etmiyorum. Sadece kanserin bir haksızlık olduğu geliyor aklıma ara sıra. Eliniz kolunuz bağlı, herkes aciz.

Yoksulluk burada da kanatıyor insanları. Bazen yoksulluğun kanserden daha iğrenç ve daha eli kanlı olduğunu düşünüyorum. Türkiye'nin dört bir yanından akciğerlerinde, beyinlerinde, midelelerinde günbegün kendilerini eriten tümörlerle yola düşen bir çok insanın tek reçeteyi alacak imkânı olmuyor çoğu zaman. İstanbul'da kalacak yeri olmayanlar, yedi yabancı sayılabilecek eşine dostuna sığınanlar, otel odalarında zar zor yer bulabilenler... Yol parasını denkleştiremediği için isyan edenler, ağlayanlar...

En zorlandığım cevaplardan biri şu: **"Doktor bey neleri yiyeyim?"** Gel de bu hastalara "iyi" beslenmelerinin ne denli yararlı olabileceğini anlat bakalım. Ter basıyor. Pahalı yiyecekleri önerirsem onurlarını kırarakmış duygusuna kapılıyor.

Bir de insanlarımız çok gaddar. Gırtlak kanserinden dolayı ameliyatla trakeostomi yapıp boynunun tam ortasına delik açılmış ve Aksaray'da dö-küntü bir otelde kalan bir hastaya gerzek otel sahibi **"Gıt, şu deliğini kapatır, beceremiyorsan bir daha gelme bu otele, müşteriler rahatsız oluyor"** diyebiliyor örneğin. Vicdanlarına avuç avuç çamur doldurmuş bir çok insan tam da dönemimize uygun kafayla "gücsüz"e tiksintiyle bakıyor, her gördüğü yerde aşağılıyor.

İçinden geçtiğimiz her zerresi alev, kan, sömürü ve insantanimazlıkla kuşatılmış dönem her şeye elini kolunu uzatıyor.

Nöbetçiyim. Üç kişilik koğuştaki biri akciğer diğer ikisi beyin tümörü olan hastaların ziyaretlerini yaptıktan sonra diğer odalara geçtim. Alışılmış yakınmalar dışında önemli bir şey yok. Odama çekilip boş gözlerle televizyon izlemeye başladım. Telefon çaldı! Acil Servis'ten arıyorlardı. Toparlanıp indim aşağıya. Daha önce kemoterapi yaptığımız bir mide kanserli hasta. İlaçların yan etkisinden olsa gerek, fenalaşmış. Muayene edip bir-iki kan tahlili istedim. Sonra da tahlil sonuçlarına göre tedavisini düzenleyip ayrıldım oradan. Asansörlere doğru gelirken akşam vizitinde muayenesini yaptığım beyin tümörlü hastalardan birini görünce telaşa kapıldım. Bu tür hastalarda davranış bozuklukları, halüsinasyonlar, şuur kaybı çok olur. "Kendini kaybetti herhalde." diye düşünüp biraz da sitemkâr bir sesle bağırdım uzaktan. **"Amca, ne işin var senin burada, niçin indin aşağıya?"** Cevap vermedi. Yanına yaklaşıp tekrar sordum: **"İyi misin, ne yaptığını biliyor musun, yedi kat aşağıda ne diye dolaşıyorsun?"** Yorgun gözlerini yüzüme dikip ağır ağır cevapladı: **"Ben orada yatmam." "Niçin?"** diye sordum şaşkınlıkla: Çok öfkeli bir sesle **"Benim yanımda yatan hasta korucudur."** diye cevapladı. Ne diyeceğimi bilemedim bir an. Sonra toparlanıp: **"Ee, ne olmuş, o da hasta, sen de hastasın. Burası hastane amca"** dedim. Yüzü kasıldı, kaşları çatıldı. **"Olmaz" dedi, "O korucudur. Korucular geçen sene benim oğlumu öldürdüler."** Donup kaldım. Ben şimdi bu adama ne anlatayım. Biraz alttan alıp hem kendisinin, hem de diğer "korucu" hastanın hastalıklarının ne denli tehlikeli olduğunu, böyle yerlerde bu şekil küskünlüklerin gereksiz olduğunu anlatıp razı ettim sonunda. Beraberce çıktık yukarıya. Götürüp odasına yatırdım. Tek ses etmeden kütük gibi uzandı yatağa ve gözlerini öylece tavana dikti. Korucu ise uykudaydı. Birden çok tuhaf geldi bu görüntü bana. Çıkıp dosyalarını inceledim. Biri Hakkari'nin diğeri Şırnak'ın bir köyünden gelmişlerdi. İkisi de ışın tedavisi görüyordu. İkisinin de beyinlerinde tümör, yüreklerinde kin vardı. Doğu'nun hepimizin içini yakan gerçeği bu kez böyle bir ortamda çıkmıştı karşıma.

Yoksulluk... Hastalık... Savaş... Türkiye, Türkiye, ah benim güzel yurdum! Kanser senin nerelerinde?

Hep Böyle Bir Elbisem Olsun İsterdim

DENİZ MUKAN

Barış Günnü'ne gelirken
bayramlıklarını giyenlere...

Yanımdaki teyze hiç Türkçe bilmiyordu, ama bir poşetten çıkardığı küçük incirlere arsız arsız baktığımı görünce, birini sesizce bana uzattı.

Istasyonun köşesinden göründüğünde, öylece bakakaldım... İçine çingene pembesi uzun bir elbise giymişti. Onun üstüne beyaz şifondan, altın renkli şal desenleri olan bir tünik... Daha da yaklaştığında o şal desenlerinin çevresinde renkli pullar da olduğunu gördüm. Yüzüne baktım sonra. Kapkara kocaman gözleri, uzun kirpikleri, şifon başörtüsünün altında simsiyah saçları vardı. İtiraf ediyorum: Onu diğerlerinden daha çok kıskandım. Aslında üç kadını da biraz kıskanmıştım ama, bu şifonlu elbiseye gerçekten bayıldım. Üstelik o da bizim vagona bindi, kamerayla dolaşanlar da en çok onu çektiler tabii...

Kadınlarla dolu, şenlikli tren yola çıktı. Pazar sabahı, Sirkeci'den trene binmek gafletinde bulunan birkaç erkek yolcu, sloganlar atan kadınlar arasında sıkışıp kalmıştı. Tren hareket ettiğinde, uyanıklık edip pencere kenarına yerleştiğime çok sevindim. Başımı pencereden çıkarıp iyice sarkıttım ve uzun uzun geriye baktım. Pencerelelerinden ellerini uzatan kadınlar rengarenk eşarplarını sallıyorlardı.. Pazar sabahının ıssız banlıyo istasyonlarından, gökkuşağı gibi geçip gidiyordu barış treni.. Gördüğüm şeylerden mutlu ve şaşkın, sevinçli bir çocuk gibi başımı

tekrar içeri çektim. Pembeli kıza göz göze geldik. Gülümsedi. Ben de gülümsedim. Üzerimdeki tayttan ve beyaz gömleğimden nefret ettim. Kendime Urfa'dan pullu bir kemer aldım diye bana gülen arkadaşlarıma yeniden kızdım. Diğer kadınların O'nun elbisesinin eteklerine dokunup kumaşına baktıklarını görünce, cesaretimi toplayıp sokuldum yanına, ben de şifonu elledim. Sanki çocukmuşum... Bütün ailenin "süslü" diye çektiği, ama benim hayran olduğum teyzemin yanındaymışım gibi hissettim kendimi. Parlak kumaşlarına dokunup, onlarla sarırdığım anların heyecanını duydum.

Tren, rayların hemen yanındaki yoksul evlerin arasından geçiyordu. Yeni uyanmış atletli adamlar, çarşaf silkeleyen kadınlar pencerelere çıkmışlardı.. Surdibindeki ayaşlar, hafifçe yalpalanarak ayağa kalkıyor, trenin pencerelerinde gördükleri kadın yüzlerine, rüzgarın savurduğu rengarenk eşarplara, serap görmüş gibi dalgın bakıyorlardı. O, trenin açık kapısından biraz dışarı sarkmış, istasyonlara yaklaştıkça, kollarını uzatarak zafer işaretlerini yapıyordu. Ve bizim sözlerini hiç anlamadığımız, kendi dilinin türkülerine neşeyle katılıyordu. Trende, dolaşan kameraman ona yaklaşıncaya, bir an utangaç bir gülümsemeyle kaçır gibi oldu, sonra o genizden gelen aksanıyla çok sade, çok açık, kısa bir konuşma yaptı kameraya... Söylediklerini sevdim, özellikle de içtenliğini ve basit cümlelerle konuşmasını... Ama, O'nu, trendeki blue-jean'li kadınlara yaklaştıran, bizden biri yapan bu konuşmayı duymazlıktan geldim aslında. Madem ki, geçmişinin ve bir zamanlar yaşadığı yerlerin renklerini, pırıltılarını getirmişti bize, ben de O'nu, geniş bir çayırılıkta, yüzlerce kişinin halay çektiği bir düğünde düşünmek istedim. Muhsin'in özelemleri anlattığı o düğünlerde... Belki de vagonun her yanından gelen Kürtçe türküler yüzünden bir kutlama heyecanı sarmıştı beni de.

Tekrar pencereden sarkıp diğer vagonlara baktım. Kalabalığa karışmak bazen ne güzeldi...

Sonra biz, bütün o kadınlar trenden indik, daha büyük bir kalabalığa karıştık. Yedikule surlarının içini dolduran o kalabalık, bizi yavaş yavaş içine alıp, sağa - sola dağıttı. Herkes kendi arkadaşlarını buldu. Orada pullu elbiselerden başka bir de her yanı nakışlı kadife elbiseler gördüm. Kaftanlar, etekler, kenarları bol oyali yazmalar... Kimisi de pullu elbiseleri, taytlarının, botlarının üzerine, bir tiyatro kostümü giyer gibi giymişti. Sahnedeki çocuk folklor ekibi, türkülerini söylerken, çok kalabalık halkalar halinde halay çekmeye başladılar. Eylül güneşi altında yanaklarımızın kızardığını hissediyordum. Kürsüden yapılan konuşmalarda, çok hüznü şeyler söylenmişti söylenmesine, çok dokunaklı türküler de dinlemiştik, ama benim içimi saran bayram havası nedense değişmiyordu. Yanımdaki teyze hiç Türkçe bilmiyordu, ama bir poşetten çıkardığı küçük incirlere arsız arsız baktığımı görünce, birini sesizce bana uzattı. Ben utanıp almayınca kolumu dürterek elime tutuşturdu. İncirimi yerken, tembel bir Akdenizli olarak, hafifçe kaykılmış, halay çekenlere öylece bakıyordum.

Pembeli kıza son kez o zaman gördüm. Hem de halay çekerken! Küçük fantezim gerçek olmuştu... Düşün ya da folklor meraklısı olduğumu sanmayın sakın... Ben sadece mutluluk meraklısıyım. Bir de pırıltılı kumaşlara meraklıyım çok. Geçen yıl bir gün Muhsin'in evine gittiğimde, kanepenin, halıların üzerinde parlak pullar görmüştüm. Şüpheli şüpheli baktığımı görünce, telaşa "Annem gelmişti ya, onun elbisesinin pulları bunlar" demişti. O gün bu gündür merak ediyordum o parlak elbiseleri. Ve işte oradaydılar, gözlerimi alamadığım, o pullu elbiseler! Ah hele o pembe elbise giysen bana da yakışır mıydı acaba...

Kemal Gökhan

EMEKSİZ'DE DÖRT MEVSİM

k o l e k s i y o n

siyah-beyaz bir stil için muslukları açık bırakmayınız!

f o t o ģ r a f : R e n é J a n s e n

BABASEKSÜELLİK ve BABASEKSÜEL TOPLUM

Hayatın her alanında babasını arayan bu yitik evlatlar ülkesinde, Baba'lara bu kadar meraklı olan bir toplumun, baba'ya da meraklı olması, babayı alması ve sık sık babalar'a gelmesi kaçınılmazdır.

Toplumumuz, büyük ölçüde baba'ya enestli, babaseksüel bir toplumdur.

Babaseksüelliğin, klasik “Oidipus Kompleksi” şemasıyla ilgisi vardır elbet, ama daha çok doğu toplumlarına, onlar içinde de, haliyle en fazla tanımış olduğum bizim topluma özgü bir cinsellik çeşididir. Açık ya da örtük olarak “Baba” imgesiyle, açık ya da örtük olarak kurulmuş olan “ilişkiyi” adlandırır. Tıpkı eşcinsellik gibi ille de eyleme dökülmesi gerekmezsiniz, pekâlâ bütün bir hayat boyunca yaşanabilen bir ruh durumudur. Babaseksüellik, yalnızca “heteroseksüellere” ya da yalnızca “homoseksüellere” mahsus değildir. Eylem farklılığıyla her iki seksüellikte de görülür.

Hayatın her alanında babasını arayan bu yitik evlatlar ülkesinde, Baba'lara bu kadar meraklı olan bir toplumun, baba'ya da meraklı olması, babayı alması ve sık sık babalar'a gelmesi kaçınılmazdır. Zaten bu geldiği şeyin adının "babalara gelmek" olması da teşhisin içeriğini doğrular.

Babaya bu kadar meraklı olmak, aynı zamanda hep çocuk kalmış ve bir türlü bulûğ çağını aşamamış bir toplum olduğumuzun da göstergesidir. Sürekli yeniyetmeliğin sivilceli sorunlarıyla boğuşmak durumunda kalan, hep kandırılma-

ya, avutılmaya, korunmaya ya da öksüz bırakılmaya açık, kendi çözümediği bütün sorunlar ve sorumluklar için baba arayan bir toplumun, yalnızca memleket içinde değil, yeni dünya düzeni içinde de kendine baba arası kaçınlımadır. Doğu ile Batı arasında bir köprü vazifesi gördüğü milli gerçeğiyle büyütüldüğümüz şirin yurdumuzun, Şam babası ile Sam amcası arasında bir tercih dayatmasıyla karşı karşıya kaldığı günümüzde toplum, yeni bir babalık davasının başrolüne hazırlanıyor.

Doğu toplumlarında yaygın bir biçimde görülen Şeyh-Mürît ilişkisinin, günümüzdeki çeşitlemeleri, adı konmamış cinsellikler barındıran hayli marazi bir ilişki biçimidir. Şeyhler, feyz vermekten çok, etraflarındaki müritleriyle ördükleri halleyle geleceğe kalmayı umarlar; müritler, ileride babanın yerini alarak kuracakları gelecek tarihi için tozlu yolları ermeye çalışırlar. Kendilerini eksiltmek pahasına babalarını çoğaltırlar. Ümmet toplumunda tarikatlar biçiminde yaşanan toplumsal ilişkiler her katmanda babalara çıkar.

Bu kadar baba kültü üstüne kurulu bir toplumda, millet olarak, ata dediğimiz ya da baba dediğimiz kişilerin çoğunun “zürriyetsiz” olması ise Tabiat Ana’nın bir intikamı olsa gerek.

k i l e r

ILK BESTELER

Türk Müziği, horlanmanın her türlüünü yaşıdı. (Ne çok alıştık horlamaya, her şeyi...) Arabesk müziğin temsilcisi Orhan Gencebay, bu yüzden mi "Hor görme garibi" diyor acaba?

Yıllar önce, Ali Erköse, Mü-
zehher Güyer'in eşinin ölümü
üzerine yazdığı: "Ümitsiz bir
bekleyiş hasretini var içimde" di-
ye başlayan sözleri hüzzam
makamında besteleyerek, bes-
teciliğe ilk adımını atmıştı. Böy-
lelikle, uzun müzik yıllarının bi-
rikimi, bir ölüm acısıyla kendini
değerlendiriyordu. Hem de
önemli ve değerli bir bestecinin
ölüm acısıyla... (O Ekrem Gü-
yer ki, "Unutturamaz seni hiç
birşey " gibi bir nihavent kede-
rin bestecisidir. "Canân bilirim
sen beni nalân edeceksin" ve
"Haçer-i aşkınlı ey yâr" gibi
bestelere imzasını atmıştır, ölü-
müyle göveren bir şeyler olma-
lıdır...) Türk müziği kuşkusuz
bir besteci daha kazanıyordu
ama, bir Ekrem Güyer'in ölü-
müyle...

Uzun birikimlerin ilk kıvılcımları nedense böyle acılar, yaralanmalar oluyor... Uzun ağrılı yıllar ilk kez bir yarıda uç veriyor. (Ağrının dindirilmesi; kan üze karanfil?) Bu yüzden olsa gerek, ilk bestesi şen-şakrak olan bir besteciye hiç rastlamadım. Makamları birer sıfat olarak kabul edersek, ilk bestelerinin hep hüzün makamları olduğunu görürüz. Hep hicran... (Hiç kullanılmamış utlar gibi...)

Nedense besteci kişiliğinin önemi yeterince değerlendirilmemiş olan Zeki Müren, 1949'da ilk bestesini "Curcuna" usulünde ve fakat Acemkürdi makamında besteliyordu: "Zehretme hayatı bana canânım..." Kim bilir, belki de zehredilen hayatlarda hep bir curcuna usulü ve hep bir acemkürdi sızısı vardır... Kim bilir, belki de Arkadaş Özger bunu bilerek "Merhaba Canım" şiirinde: "bir gün elbette/zeki müreni seveceksiniz/ (zeki müreni seviniz) demistir. Ve kim bilir Adalet Ağaoğlu, belki de bu yüzden Müren'in sûzinak eseri "Şimdi uzaklardasın gönül hicranla doldu"nun bir mısraını bir çığlın "Yazoun"nda yineleyip durmaktadır. (Yara, önemli bir şey sanatçı için, yaralanmak önemli. Bir kanamayla başlıyor her şey...) Doktor Abidin Gerçeker, ilk bestesinde "Kalbimin kanamaz yeri kalmadı" derken bir

başlangıcın anlamını açıklıyordu belki de... Artık kanayacak yerin kalmadığı zaman mı başlıyor her şey? İlk besteler ne çok açıklayıcıdır. Yalnızca ilk besteler mi? ilk romanlar, ilk öyküler, ilk şiirler...

Türk Musikisinin-üstad bestecisi Lemi Atlı, âşık olduğu komşu kızına sevdasını söyleyebilseydi, "Hüsüne etvâr-ı nâzin şan senin/ Bende takât kalmadı ferman senin"i karcı ğar makamında besteleyerek besteciliğe başlar mıydı? Bu ilk besteyi, sevdiği kızın kapısının önünden geçerken "aşkını izhar maksadıyla" söylememiş miydi? Daha sonraki birbirinden güzel eserleri açıklayıcı güçte bir bestedir bu. Gerçi Lemi Atlı, daha sonra karcı ğa makamında az eser bestelemiştir. En güzel eserleri, rast ve hicaz makamındadır. "Sâzin gibi sinem dahi bir nağme zenindir", "Yok mu câna âşıkâ hiç şefkatin", "Bu zevk-u sefa sahn-ı çâmenzârede kalmaz" gibi rast eserleri, "Severim her güzeli senden eserdir diyerek" ve "Hastayım, yalnızım seni yanımda sanıp da bahtiyar ölmek isterim" gibi hicaz eserleri ilk sevdâ ağrısıyla başlayan bir bestecilik süreninin onurlu kanamaları olsa gerek.

Türk Müziği, horlanmanın her türlüünü yaşadı. (Ne çok alıştık horlamaya, her şeyi...) Arabesk müziğin temsilcisi Orhan Gencebay, bu yüzden her "Hor görme garibi" diyor acaba? Tedavülden kalkmış duyarlıkların insanları için mi? Türk Müziği, kırık utların, soluk hazanların, yorgun duyarlıkların bestelerini son yarım yüzyılda gelişkin örneklerinde verdi. Ve soldu. Giderek yozlaştı, başka-
laştı. Anlamını yitirdi. Son yıllarda bu türde iyi besteler yapılmıyor artık. Azaldı, bitti. Duyarlıklar da değişti. (Artık kimse ut dersi almıyor... Ut çalan bir kadının yalnızca bir tül ardı güzelliğinde anımsanıyor...) Kadınlar yeni bir dünya içerisinde, yeni bir dünya arayışı içindeler tabii...

Cumhuriyet kuşağı epey kadın besteci yetiştirdi. Bunların kendilerine özgü bir arayışları vardı. Örneğin Neveser Kökdeş, hep hüsranlıları bestelemiştir. Segâh eseri "Bir emele bin ah çeksem", bu hüsranlı Cumhuriyet kadınlarının "şu boş âlemde" buldukları "sevmek teselli-si"ni anlatır. Yine nihavend eseri "Bir teselli ararım nerde bu acaba", hep bu teselli arayışlarının kuşağını dile getirir. Hep hicranlıları. Örneğin Müzehher Güyer de hep "unutamamanın" sözlerini yazmıştır. Şekip Ayhan'ın karcıgar eseri "Unutmadım seni ben her zaman kalbimde"de olduğu gibi, ya da Erköse'nin muhayyerkürdi eseri "Viran olan kalbimde sevgili-mi özlerim"de olduğu gibi. İhsan Raif Hanım, Nigâr Galip (Ahmet Mithat Efendi'nin torunu, Muallim Naci Bey'in kızı), Tanburi Faize Hanım, Nezahat Adula, Nefise Özses, Nihal Erkutun, Semahat Özdenses, Veciye Darya, Nezahat Soysev, Radife Erten hicranlı besteleriyle musikimizin mes'ut kadınları olarak anılacaklar kuşkusuz...

Bir geçiş topluluunun çalkantıları yaşıyor. Unutulacaklar, bir sürü şey unutulacak... Şimdiden başladık bir sürü şeyi geçmişe gömmeye... Refik Fersan, Bimen Şen, İsmail Hakkı Nebioğlu, Fahri Kopuz, FehmiTokay, Aleko Bacanos da unutulacaklar... (Oysa hep bir kış günü deniz kenarında bir meyhanede, pencereden dışarıda kopan fırtınayı seyrederken sıcak şarap içip Sait Faik okumak isterim. Bir later nade "Gel ey denizin nazlı kızı" alarken... Kim bilir, belki de bu özlemim hiç gerçek olmayacak ve ben de bir gün Aleko Bacanos'u unutaım... Ama bazı sözler var, bazı ezgiler, bazı hazanlar... Onlar da unutulacak mı? (Ansızın anımsanan, hiç ummadığımız bir anda ve bıçak yemiş gibi sarsıldığımız... Bir geçiş toplulu insanının bu hüznünü, yarının insanları için anlaşılır kılmak istiyorum, yalnızca anlaşılır kılmak... Örneğin bir muhayyekürdiyi bizim için her zaman dinleyebilirsiniz. (Ne olur dinleyiniz...))

Şubat 1979

(Bu yazı 17 Şubat 1979 tarihli Dünya gazetesinde "Sanat" sayfasında yayımlanmıştır.)

mungan

MBE 121 80040 Salıpazarı /İst.

Akşamsefası

ÇALAR SAAT

klibal enfeksiyon a y ş e d ü z k a n

Bu köşenin adının neden çalar saat olduğunu merak edenlere şu fıkrayı hatırlatmak isterim:

adamin biri bir dükkânın önünden geçiyormuş, bakmış vitrinde dev bir saat var. merak edip içeri girmiş. görünürde satılan hiçbir şey yok. bir tezgâhtar oturuyor. "afedersiniz, siz ne satıyorsunuz?" diye sormuş. tezgâhın arkasındaki adam, "bir şey satmıyoruz efendim, biz sünnetiçiyiz," demiş. "peki öyleyse vitrine neden saat astınız?" demiş adam. öteki cevap vermiş, "saat asmasaydık da ne asaydık beyefendi?"

merhaba ey sevgili okur! belki beni daha önceden okumuşluğunuz vardır ama bu öküze ilk yazışım. bir yandan siz canımın içi okurlara kendimi sevdirmek, bir yandan da beni daha önce bilip tanıyanların ümitlerine, ilk defa yazımı okuyanların ise beklentilerine cevap vermek istiyorum. bu amaçla okurlarımın çeşitli ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak bir kupon hazırladım. ne gibi ihtiyaçlar diyeceksiniz. olaya örneklerle ışık tutmak istiyorum. bilirsiniz kadın dergileri biçki-dikiş kılavuzu verirler. ben de benzer bir şekilde, evdeki heriften canıma tak etti diyen kadın okurlarıma biçki seti vereceğim (dikiş kısmını daha sonra hastanede hallederler sanırım.) sonra yine kadın dergilerinde erkeği nasıl yola getirebilirsiniz diye öğütler yayınlanıyor. ben sizi o kadar uğraştırmayacağım. bu kuponu getirene yıldırma tımı tahsis ediyorum. hizmetim bunlarla da sınırlı değil, "aşık oldum, yüzüme bakmıyor," diyene bağlama büyüü, "bıktım, yakamı bırakmıyor," diyene tehdit telefonu, evden kaçmak isteyen cesaret hapi ve işi sıkı tutan babalara karşı yalan ve desise ekibi gibi çözümlerim de var. bununla da bitmiyor. buyrun aşağıya.

klibal enfeksiyon

bu köşede sizlere, bir yılı aşkındır **pazartesi** dergisinde verdiğim bir hizmeti sunmaktan şeref duyuyorum. en yeni, en sıkı, en enfekte kliplerle ilgili en hoşgörülü yorumlar. bilip bilmeden seyretmeyin, bırakın sizin için çözümleyelim. ilk olarak karşınızda **metin arolat** ve son klibi!

kadın dergilerinde, arkadaş sohbetlerinde falan bir geyik vardır; "modayı körü körüne takip etmeyin, kendinize yakışanı giyin." buna istinaden *iyi bir arkadaş mısınız?* başlıklı testlerde şöyle bir soru mutlaka olur; "en sevdiğiniz arkadaşınızın yeni aldığı bluz onu şişman gösteriyor. ne yaparsınız? a) onu üzmemek istemediğim için çok yakıştığını söyleyim. b) yanlışlıkla bluzunun üzerine kola dökerim ki bir daha giymesin. c) ona bluzun yakışmadığını söyler, beraber

alışverişe çıkıp yeni bir bluz almayı teklif ederim." bu tür testlerde en düşük puan (a) şikkınıdır. benim tahminim metin arolat'ın bütün arkadaşlarının böyle testlerde (a) şikkını işaretleyeceği yönünde. hadi diyelim ki kendisi boyuna çizgili elbise giymeye heves eden siskalar misali neyin ona yakışacağını kestiremiyor, ille de seksi imaj edicem diye tutturmuş, hiç bir arkadaş da mı yoktur onu "hayatım bu seni biraz toplu gösteriyor, biz en iyisi gidip bir uslu çocuk imajı alalım, o seni daha açar," diye ikaz etsin. ilk klibinde, güvercin müvercin uçuruyordu ve daha ziyade artık ezginin günlüğü mü olur, yeni türk mü öyle "piyasanın marjında" bir gruptan ayrılıp kendi yolunu çizen prensiplerine bağlı bir genç havasındaydı. ikinci klibiyle birlikte şimdiki havasını tutturdu. kendisiyle yapılan bir ropörtajda daha üniversite yıllarında klibinde merve ildeniz'i oynatmaya karar verdiğini anlatıyor. şu vizyona bakınız. sen daha okul yıllarından kavil et, ben ilerde merve ildeniz'in üzerine süt ürünleri dökeceğim diye ve bunu gerçekleştire. memleket gençliğinin yarısında bu kararlılığın beşte bir olsa, öyle zannediyorum ki, başka bir memleket oluruz.

neyse, son klibinde merve ildeniz kısmet olmamış. metin arolat bu defa başka ufuklara doğru bakışını genişletmiş belli ki. bu klipteki parça (parça dediysem müzik parçası, bi yerde o da önemli bir olay kliplerde) yetmişli yıllarda erol evgin öncesi ertan anapa'nın falan temsil ettiği çizgiyi hatırlatır nitelikte. metin arolat'ın sesi de bu etkiyi güçlendirmiş. ancak klibin siyah beyaz çekilmiş olması bize işin içine aydın birkaç kişiliğin bulaşmış olduğu intibaini veriyor. bu bağlantıyı açıklamak için nesnel delillerim yok, çocukluğumdan gelen şartlanmalarla hareket ediyorum.

yukarıda da ifade ettiğim gibi klibi çekerken niyetleri erotik. bu erotizm öyle bir hal aldı ki, yani etrafta tüller falan uçuşmadan zannedersiniz imkanı yok bu iş yapılamıyor ve neredeyse prezeratif otomatlarının yanına bir de tül otomatı konulacak. (memleketimizde otomat olayı o seviyeye vardığında bu mesele de halledilmiş olacaktır kanaatindeyim.) ancak olaylar bununla da bitmiyor. metin arolat bu çalışmasında dublör kullanma yönünde bir karar almış. ancak dublörle aslı arasında neredeyse hiçbir benzerlik olmadığı için daha ziyade bayan arkadaş metin'i aldatma cihetine gitmiş gibi bir sonuç geliyor insanın aklına. ilk başlardaki haliyle birleştirdim, bence genç kadın muayyen dönemin dedir, sancısı tutmuştur. o dönemin psikolojik etkilerinden dolayı aklı karışmıştır ve kendini bilmez bir halde metin arolat'a yönelir. (öyle demeyin, mesela ingiltere'de adet döneminde işlenen suçlarda mahkemelerde ceza indirimine gidiliyor.) ancak nedense tül uçurtmaktan, tuhaf hareketler yapmaktan bir türlü vuslat gerçekleşmez. kızın da zannediyorum ki o arada sancısı mancısı geçer ve dublörü tercih edecek bir bilinçce ulaşır. sonra yine sancılar, yollar. valla ben daha fazla bakamayacağım, kesilirim diye korkuyorum. kesilmek dediysem metin arolat'a ya da dublörüne değil, bunlara baka baka eros'tan kesilirim diye endişe ediyorum. onbeş gün sonra görüşmek üzere...

BEYOĞLU'NDA GARİBANIN OTOPSİSİ YAPILMAZ

Oktay Güzeloğlu

FAZİLETİN ADI FENERBAHÇE

Yugoslavya'da savaş zamanında Tito taraftarlarından kırkbeş kişiyi öldürüp Türkiye'ye kaçmış vatansız bir pezevenkti. Bize de sürekli öldürdüğü devrimcileri anlatırdı. Çocukluğumda, ne topaçlarım oldu ne de misketlerim. Bütün çocuklar en güzel günlerini yaşarken, ben kış sabahlarının insafsız soğukunda gazete sattım.

Kendisiyle çok eskiden tanıştık. Sonraları bende sık sık kalmaya başlayınca arkadaş olmuştuk. Şairdi, yetmişli yılların iyi şairlerindendi. Dokuz kitabı basılmıştı. Yakın tanıdığım, son onbeş yılda ne bir şiir yazdı ne de çalıştığını gördüm. Yalnızca eski dostlarından aldığı harçlıklarla yaşadı.

Birlikte kaldığımız yıllarda, birbirimizi yalnızca mesleklerimizden tanıyorduk. Ayrıca ikimiz de Beyoğlu adamlarıydık. Bir akşam elinde bir sürü kumanya alarak gelmiş. Hadi aktör bugün yolumuzu iyi bulduk. Bir zayafet çekelim kendimize. Bugün Fener yendi, çekelim, içelim dedi. Fenerbahçe en büyük tutkusuydu. Bazen aklına estikçe kalker, Fener Fener, en büyük Fener diye slogan atardı. Sonradan anlattıklarından, onun ayrıldığı karısının yerine FENERBAHÇE'yi koyduğunu anladım.

Sofrayı güzelce donattı, ortaya da bir büyük rakı, buyur dedi. Birer kadeh parlattıktan sonra "Aktör be, aşk nasıl bir şey?" diye sordu. Nereden çıktı be oğlum şimdi bu soru, nereden bileyim ben. Herkes başka başka anlatıyor, galiba tam tarifi yok, dedim. Var oğlum, var, ben şu karşında oturan ben, hala yaşıyorum! Sen karını sevmiş miydin? diye bir soru daha. Ne bileyim, ayrılalı oniki sene olmuş. Aklıma gelmediğine göre demek ki HAYIR. Ben sevdim, hala da seviyorum. Onbeş sene oldu ayrılalı ama hep aklımda bir türlü unutamıyorum. Bak aktör, ben sana ilk defa anlatacağım, sonra da sen bana anlatacaksın. Şimdiye kadar hep makara yaptık, şimdi de birbirimizin iç dünyalarına girelim. Daha iyi arkadaş oluruz, birbirimizi daha iyi anlarız, dedi. Peki dedim, başladı:

Çocukluğumda babam, annemden ayrılıp bir pavyon kadınıyla evlenmiş. Biz, iki kızkardeşimle üvey baba elinde büyüdük. Üvey babamı hiç sevmedim. Yugoslavya'da savaş zamanında, Tito taraftarlarından kırkbeş kişiyi öldürüp Türkiye'ye kaçmış vatansız bir pezevenkti. Bize de sürekli öldürdüğü devrimcileri anlatırdı. Çocukluğumda, ne topaçlarım oldu, ne de misketlerim. Bütün çocuklar en güzel günlerini yaşarken, ben kış sabahlarının insafsız soğukunda gazete sattım. Bayramlarda tanımadığım insanların ellerini öptüm. Tanımadığım insanlardan aldım salıncak parasını. İçine su dolan papuçlarımı çözer çözer bağladım. Hep istemediğim zamanlar yağmur yağardı. Acılar öyle güzel büyüttü ki çocukluğumu, ister istemez şair oldum. Kuru bir yaprak gibi, rüzgar dilediği yere savurdu beni. Geçim derdi, askerlik falan sevmeye zamanım kalmadı. Derken, Beyoğlu'nda açtığım şiir sergisinde, bir martı kadar güzel bir kıza takıldı gözlerim. İskeletim sarsıldı. Damarlarımda kanın yürüdüğünü farkettim. İçim bir yanardağ gibi kükredi. O da bana gülümsedi. Tanıştık, randevulaştık, buluştuk. Adı Fazilet'ti. Nişanlıyım, nişanlım asker, dedi. Olsun, sana aşık oldum, dedim. O gün askerin nişan yüzüğünü çıkarıp attık denize. (Belki o anda nişanlı askerin kafasının üstünde bir martı uçmuştur, belki de gözlerini yere vurup kasketini yüzüne kapamıştır) Bilmiyorum, ben böyle hayal ediyordum. Neyse ertesi gün nişanlandık. Haftasına evlendik. Evlendik ama rüyamdan çıkmadı "nişanlı asker". Sürekli rüyama girdi. Yüzsüzdü, çünkü ne yüzünü gördüm, ne de adını bildim. İki oğlum oldu.

Fakat ben o nişanlı askeri hep düşündüm. Kendimi düşündüm. Çünkü karıma aşık-tım. Belki o da aşıktı. Bilmiyorum. Ama aşık olduğumla, bu düşündüklerimden dolayı mutluluğu yaşayamadım. Düşünceler beni alkolik yaptı ve karım bu yüzden beni boşadı, dedi. Rakısından bir kadehi hiç bölmeden dikti. Bir tane daha attı. Biraz rahatladı. Dikkat ettim, mezelerle hiç dokunmuyordu. Devam etti. Ayrıldıktan sonra içimde bir büyük depresyon, bir büyük keder oldu. Bavulumu hazırlarken, buğulanmış camdan sokağa bak-tım. Sokaktaki evlerin camları bir göz gibi açılmış, bana bakıyorlardı sanki.

Sabahın içinden, simitçilerin sesini dinledim. Benim gidişime odamın içinde herşey uyandı. Radyo, masa, sandalye, perdeler, kitaplar uyandı. İçimde bir yalnızlık korkusu ve telaş içinde dövülmüş demir gibi yorgundum. Sıcak yatağım beni çağırıyordu, demli çay beni çağırıyordu. Fakat bakamadım hiçbirinin yüzüne, ayrılmak bana bir ihanet gibi geliyordu. Karımın ve çocuklarımla çığlıklarıyla boyanmışım. Nasıl kalabilirdim artık o evde. Nişanlı asker, beni otel köşelerinde de yalnız bırakmadı. Rüyamda bana el kol hareketleriyle oh olsun, başkalarının kadınına çıkmak nasılmış, der gibiydi.

İşte, şimdi benden de ayrıldı. Bakalım, benden sonra kimle yaşayacak? Acaba o kimse de beni rüyalarına alacak mı? Yok be, herkes benim gibi mi, mutlaka ayının biri olur. Bulabilir mi benim gibisini? Şair, üst üste içtiği içkilerden sarhoş olmuştu. Kalktı, "Fener Fener, en büyük Fener" diye sloganını attı. Anlamıştım, iki saatir eski karısından bahsediyordu. Karısı aklına düşüğe de hep aynı sloganı atıyordu. Dışarıda da bulutlar bağırdı. Önce küçük, sonra büyük gürültülerle göğün yorgun göğsünü yırtıp yağmaya başladılar. Şair de sırtından vurulmuş bir adamın haliyle, yavaş yavaş yer ya-tığına uzandı. Sızı kaldı. Yorulmuş, anlatmaktan sesi kısılmıştı.

DOĞMAMIŞ ÇOCUKLARA

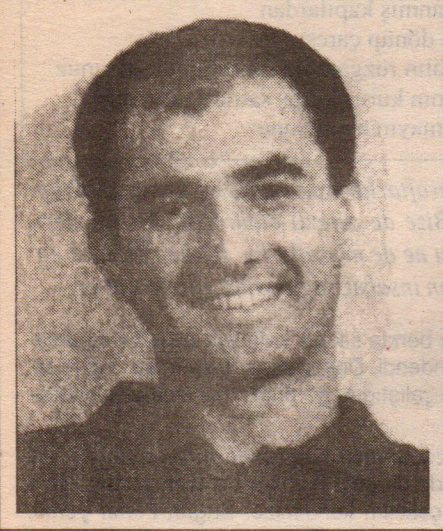
Uykusuz gecelerin getirdiği çocuklar
Her zaman mavi değil
Bu gökyüzü, bu deniz

Buruşmuş çarşafın üzerinde bilmeden
Size acı bir dünya hazırlıyor annemiz

Kapanmış kapılardan
Geri dönüp çaresiz
Hayatın rüzgarında savrulup durursunuz
İnsanın kuruş kuruş satıldığı devirde
Doğmayın n'olursunuz

CİNS İSİMLER

Bir benden, bir ondan Murathan Mungan

"Güç iştir çünkü bir tarihi insan gibi yaşamak"

Edip Cansever

Şiire tüneyen baron... Aragon kadar aşık... Lorca kadar yaralı... Nazım kadar coşkulu... Şam minarelerinden duyulan şiir sesi... Ortadoğu semalarında bakır bir bilezik... Çöl sisi... Halep sıcağı... Musul Çarşısı... Mardin Kapısı... Diyarbakır Surları... İshakpaşa Sarayı... Hoşap Kalesi... Gözlerine sürme, bileklerin halhal yakışır...

"Feodal mina çiçleke zirav."
(Feodal ince bir dal gibi.)

(Vahşi bir yazardır. Vahşi olduğu için, doğal yeteneklerini korumada daha uzun ömürlüdür. Onun için dünyayla barışmakta zorluk çekiyor. Dünya halini kuşanmıyor, reddediyor, isyankardır, acemidir dünya işlerinde, takip etmiyor dolar kurunu, tahvillerin dünyasında yeri yoktur onun.)

Halepçe'de gözyaşı... Golan Tepele-ri'nde bir nefes cıgara... Erbil Ovası'nda pêsmerge öfkesi. Harran Ovası'nda alev yanan bir katre petrol... Cudi'de geyik avcısı... Herekol'de barış yemeği... Cilo'da zengila zorna... Gare Dağ- lar'ndan görülen Zap'ın yüzüne vuran ayışığı...

(kaybolmuş yüzyılların vatanında / ölümün erken takibe aldığı çocuklar

/dağlarda değilim sizinle birlik /yalnızca mataranıza su vermeye geldim.)

"Kırmızı gül demet demet
Sevda değil bir alamet."

(Acemilik çektiği için, sıkıldıkça ormana geri kaçıyor. Kendine küskün değildir, kendine katlanmayı biliyor, kendini taşıyabiliyor, kendini göze alabiliyor. Kısıtıldığı gövdeyi öne sürmenin ilmini yapmış, cengini yapıyor, şiirini yazıyor. Kavgalıdır kendisiyle. Her dem kendiyi kavgalı olmanın huysuzluğunu, sanatçı olmanın, aykırı olmanın, ya da şair numarası yapmanın önkoşulu saymıyor, yani böyle olduğu için böyle davranmıyor kendine. Üçüncü sınıf ruhsal problemlerini, sıradan marazi saplantılarını sanatçı olmanın kaçınılmaz gerekleriymiş gibi etrafa yutturmaya kalkışmıyor.)

Diyalektik mutsuzluklar, materyalist hüznler... Mardin üstünde gökyüzü... Rahip sudrası... Süryani ayini... Keldani yortusu... Asur el yazması... Yezidi kırmızısı... Alevi bağlaması... Türkmen yazması... Kürt dövmesi...

"Aşkın ateşiyle canım, yakma çıramı
Ya beni de götür, ya sen de gitme."
"Me ji bir nekir."
(Unutmadık)...

(Dünyaya ait varoluş sorunları çok daha derinlerdedir. Uydurulmuş mitolojilerin klişelerine sığmaz. Ormanın yüreğine yaptığı yolculuklar, yazdıklarının çapını genişletiyor, ruhunu yeniliyor. Hem soyu büyük bir hızla tükenen, hem de çok taklit edilen bir yazardır. En çok da ormanda kral olmak için aslan taklidi yapanlar tarafından özeniliyor. Oysa o iktidar istemiyor, boyun eğmek de boyun eğdirmek de istemiyor; ormanın yüzölçümünün çok büyük olduğunu ve ormanda bütün canlılara ve bütün hikayelere yer olduğunu biliyor.)

Geyikler ve sevdalar... avcı iştahası... ufuk ayarı... nakış ve tevn... kelime dokuma tezgahı... şahmeran süsü... kuyumcu terazisi... bakıra işlenen nakış... kristal avize... kutn-i kumaş yumuşaklığı... Boynundaki hamayılın içinde gizlidir suretinin masalı... Beyzade bedenini

de aksesuar olarak, kolalı gömlek, köstekli saat, gümüş tütün tabakası, kehribar tesbih gezdirir... Kalbinin üstünde muska yerine şiir taşır...

(Yusufun kuyusu kalbinde idi...)

(Kendi serüvenini yaşamaya yola çıktığı için, başkalarının yaptıklarıyla tartmıyor kendini; kapitalizmin rekabetçi ruh halini orman kanunu sanan gafilere kulak asmıyor. Yalnızca yoluna devam ediyor. Öğrendiklerini, ilmini yaptığını, edindiklerini, başkalarını ezmek ya da onlara hükmetmek için çarşılarda bozdurmuyor. Konakladıkları yerlerde onun yüzünü görenler, onu gördüğünü sanıyor. Oysa şamandır, büyücüdür, gördüğü mektep medrese, edindiği ilim irfan aklını zenginleştirmiş sadece, onun için ruhunu bulandırmamış; yine de ümmidir.)

Köroğlu'nun atı... Dadaloğlu türküsü... Yunus sabrı... Mevlana ayini... Pir Sultan öfkesi... Mem ü Zin'in nişan yüzüğü... Hazreti Ali zülfükârı... On iki imam duası... Bağdat sokaklarında Halac-ı Mansur, Roma'da Giardano Brunu'nun küller... Yalnız havari...

(Kardeşlerim ölüyor kalbimin doğusunda.)

"Nasıl yar diyeyim ben böyle yara
Mecnun edip çöle saldıktan sonra."

(Vahşi bir yazardır. Dünyaya pençeleriyle tutunmuş. Yaşamda ve yazıda, tıpkı ormanda yolunu hep pençeleri ve koku alma yetisiyle bulan bir hayvan gibi davranıyor. Kendini içgüdülerine ve sezgilerine bırakmış. Bunların bir anlamda doğal yetenekler olduğunu, bir yanılla da edinilmiş, geliştirilmiş duyarlılıklar olduğunu düşünüyor. Dünyanın birçok kapısıyla kavgalıdır. Tedirgindir, yaralıdır. Büyük iktidar şenliklerinde ateşe ilk atılacaklardan olduğunu biliyor. Gene de o doğru bildiklerini yapmaktan da söylemekten de alıkoymuyor. Yazdıklarında orman çoktur. Ormanda daha rahat ediyor. İnsanların zaten ormandan daha çıkmamış olduklarının bilicisi olduğunu düşünüyor. Anlattığı kentlerde bile ormanları kurar. İçlerinden çıkmadıkları ormanların izine düşer.)

Bu yüzden ormanların gümbürtüsü başına vurur.

Not: Bu yazı yazılırken, parantez içinde siyah yazılan kısımlarda yazarın "Evcil Yazarlar, Vahşi Yazarlar" başlıklı yazısıyla oynandı... (MK)

test KÜLTÜR SANAT

met üst

1) şiiri'ni tanımlarken, "mühim olan uzunluğu değil, işlevidir" diyen şairimiz kimdir?

a- küçük iskender b- haydar erdümen
c- metin üstündağ d- enis batur

2) edebiyatımızın duayeni can yücel, bu yıl kaç yaşına basmıştır?

a- altmış yedi b- enis batur
c- yetmiş d- yetmiş dört

3) sanat-edebiyat alanındaki her türlü kısır çekismeyi "biz işimize bakalım" diyerek kestirip atan has şairimiz kimdir?

a- enis batur b- turgay kantürk
c- medyum keto d- behçet necatigil

4) "o güzel insanlar, o güzel atlara binip gittiler" cümlesi hangi sanatçımıza aittir?

a- yaşar kemal b- melih cevdet anday
c- enis batur aabi d- şinasi nalkapon

5) "çayınızı türkçe mi alırsınız" kitabının 72'li bir genç yazarının adı nedir?

a- dost körpe b- enis batur junior
c- barış balcıoğlu d- şüha özgermi

6) "ve" bağlacı'ndan hiç haz etmeyen eski ve ünlü deneme yazarımız kimdir?

a- fethi naci b- bahkan naci islimyeli
d- enis batur e- nurullah ataç

7) yaşar kemal'in ünlü romanı ince memed'i sinemaya uyarlayan amerikalı sinemacıdır?

a- the zülfü livaneli b- lee van cleef
c- enis de batur d- peter ustunov

8) sesli ev, cevdet bey ve kızancıkları, zebra kitap, tatlı hayat, kale arkası romanlarını da yazmayan, rüya'nın babası kimdir?

a- hulki aktunç b- tuncay akgün
c- orhan pamuk d- enis batur

9) bir şiirinde, "biz söyleriz başkalarına kalır kelimeler" dizesi de bulunan üretken şairimiz'in adı soyadı nedir?

a- enis batur b- murathan mungan
c- cemel süreya d- dilimin ucuca

10) oğuz atay'ın tutunamayanlar romanına, "geleceği elinden alınan adamın geçmişi de elinden alınacak diye korkuyorduk" başlıklı şık bir önsöz yazan perişey'imiz kimdir?

a- ömer madra b- piyale madra
c- sihirbaz mandrake d- enis batur

(cevaplar haftaya)

not: (doğru şıkları işaretleyerek bir hafta içerisinde **ÖKÜZ'e** gönderen okurumuz'a **metin üstündağ**'ın son kitabı **ömür törpüsü**'nü imzalı olarak hediye edeceğiz.. adres künye'de..)

VAZSANA
BUNLARI ABİ

SURLAR (2)

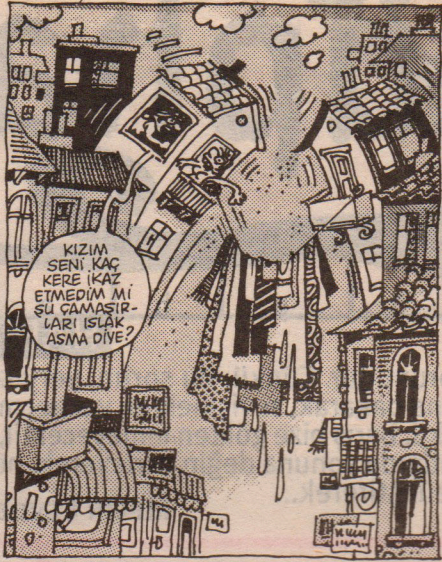
Çok seneler önce bu kez Galata surlarını geziyordum. Bunlar karşı kıyıdakilere göre oldukça kısaydılar. Sadece denize doğru uzanmış kalın bir duvar ve bir kaç kapı vardı görülebilen. Deniz tarafına doğru, duvarlara bakarak dalgın dalgın yürüyordum. Birden yıkık duvarın içinden üstü başı yırtık, saç sakalı birbirine karışmış, elinde şarap şişesiyle bir meczup çıktı ve "Onlar gittiler, yoklar artık" dedi ve yıkıntıların arasına girip gözden kayboldu. Şaşırmıştım. Kimdi onlar? Adam niçin söyledi bunu? O genç yaşımda arkadaşlarım çılgınca eğlenirken benim ne işim vardı buralarda?.. Yavaşça Karaköy'e doğru yürüdüm. Perşembe Pazarı'ndaki dükkanlara baka baka geri döndüm, vapura bindim, doğru eve...

HİKAYELER ADASI (3)
AKDENİZ RÜZGARLARI

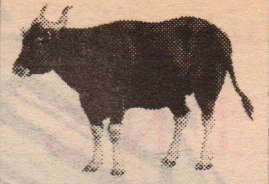
Meğer karga ne zarif uçuyormuş. Tepede esen yumuşak ama çılgın bir rüzgarla birlikte dönerek sonra düzelterek, aniden dalarak, beklenmedik bir anda yükselerek, tekrar bir ters bir düz dönerek... Bir karganın kendini bu şekilde boşluğa bıraktığını bilmezdim.

Bazı yerler vardır altında ne olduğu bilinmez. Bir yamaçta zeytin ağaçlarının arasında dolaşırken bir de bakarsın ki burası antik bir tiyatroymuş. Ağaçlar ve toprak gizlemiş onu yüzyıllar boyunca, eşsiz bir güzelliği sıradan bir yamacı dönüştürmüş. Sanki, yapması gereken bir işi yaptıktan sonra uyuyan bir insanın yüzündeki rahatlık vardır, yer yer görünen mermer basamaklarda. İşte bu topraklar gebedir. Görüldüğü gibi değildir, doğum sancısıyla bambaşka bir kimlik taşır şişkin karnında. Böyle yerlerde güneş başka bir şekilde doğar, ay başka bir şekilde batar. İşte bu ada da böyle bir yer. Tepede yıkık kalenin bir yamacına yaslanmış, kimsenin görmediği, arkaik yerleşim birimleri olduğu sanılan şeyler belirsizlikler içinde duruyor. Yine çok iri taşlardan yapılmış bir duvar çok daha eskilerden birşeyler fısıldıyor. Yeni yapılmış bir köyün altında kalan, yeri tam bilinmeyen bir amfiteyatro, üstüne evler yapılmış mozaik işlemeli bir yapı tabanı. Adaya bu sensin denecek şeyler görünürde çok az. Neyse ki yakınlarda çok önemli bir höyük kazılarak ortaya çıkarılmış ve herkesin toprak tepe sandığı yer birdenbire üçbin senelik yüzünü göstermiş. Fakat höyüğün üstündeki pek de eski olmayan kilisenin sadece temelleri duruyor. Birkaç yıkık yapıdan başka benim de bildiklerim, söyleyebileceklerim ancak bunlar. Bembe-yaz kocaman bir bulut ağır ağır geçiyor adanın üstünden, o kadar büyük ki. Bir çam ağacının iğne yaprağı enleme düştü ve yazıyı noktalandı..

Leb-i Derya Sayın

Birgün OSCAR WILDE Eytel Kulesi'nde demleniyormuş. Bunu gören gazeteciler yanına yaklaşıp "Üstad" demişler, "Paris'te en beğendiğiniz yer neresi?.." Üstad cevap vermiş: "Eytel", "Niçin?" diye sormuşlar... Üstadın verdiği cevap çok kömik: "Çünkü Eytel'in Paris'te görünmediği tek yer burası!.."

SAYI: 19
12 EYLÜL 1996
PERŞEMBE

SAHİBİ:
ŞİMERA YAYINCILIK adına
Mehmet ÇAĞÇAĞ

Yayın Yönetmeni:
Metin ÜSTÜNDAĞ

Sorumlu Yazı
İşleri Müdürü
Kutlu ESENDEMİR

Öküz'e saman ve su verenler:
Altay MARTI, Aslan ÖZDEMİR, Atilla ATALAY, Ayça ŞEN, Bahadır BARUTER, Bahadır BOYSAL, Can KOZANOĞLU, Can YÜCEL, Can BARSLAN, Cezmi ERSÖZ, Cüneyt ÖZDEMİR, Devrim SEVİMAY, Derya SAYIN, Eflatun NURI, Ender ÖZKAHRAMAN, Engin TURGUT, Eşber YAĞMURDERELİ, Ferhan ŞENSOY, Fikret BEKLER, Gani MÜJDE, Güneri İÇOĞLU, Halil TURHANLI, Hacer YILDIRIM, Haydar ERGÜLEN, Kemal GÖKHAN, Kutlu ESENDEMİR, Lütfü OFLAZ, Mehmet ÇAĞÇAĞ, Mesut CEYLAN, Mesut KARA, Metin ÜSTÜNDAĞ, Murathan MÜNGAN, Muhsin KIZILKAYA, Musa KART, Nihat GENÇ, Orhan PAMUK, Oktay GÜZELÖĞLU, Ömer LAÇİNER, Semra CAN, Sezai SARIOĞLU, Sunay AKIN, Soner GÜNDAĞ, Tan CEMAL, Tuğrul ERYILMAZ, Tuncay AKGÜN, Tuncel KURTİZ, Tuncer ERDEM, Umit KIVANÇ, Vedat ÖZDEMİROĞLU, Yıldırım TÜRKER, Yılmaz ERDOĞAN, Zafer TEMOÇİN
Sayfa Sekreteri
Aydın ŞAHİN, Fikret ÖZDEMİR
Bilgisayar Tasarım:
Murat YÜCEŞAN, Cebail OKÇU, Vesile ÖZDEMİR, Yasemin KALE
Montaj:
Kadri Çavuşoğlu
Satış:
Cüneyt AYDIN
İşletme:
Orhan AÇAR
Halkla İlişkiler:
Suzan ÇARK
Muhasebe:
Yaşar AKŞAHİN
Bina Görevlisi:
Yasin ADIYEKE
Tel: 251 42 44 - 251 57 54,
Fax: 251 52 67,
Baskı: Basmat
Dağıtım: Bir-Yay,
Adres: İstiklal Cad.
İmam Adnan Sok.
No:20 80800
Beyoğlu/ İSTANBUL

ABONELİK KOŞULLARI

AMERİKA - (UÇAK)
1 yıllık Abone bedeli - 100 \$ -
6 aylık Abone bedeli - 50 \$
UZAKDOĞU - (UÇAK)
1 yıllık Abone bedeli - 125 \$
6 aylık Abone bedeli - 65 \$
AVRUPA (POSTA)
1 yıllık Abone bedeli - 100 DM
6 aylık Abone bedeli - 50 DM
AVRUPA (UÇAK)
1 yıllık Abone bedeli - 110 DM
6 aylık Abone bedeli - 55 DM
YURT İÇİ (POSTA)
1 yıllık Abone bedeli -
3.500.000 TL
6 aylık Abone bedeli -
1.750.000 TL

BANKA HESAP NUMARALARI:
Mark hesabı: 3002462 - 0
Dolar hesabı: 3002461 - 2
TL hesabı: 1100384 - 7

(Hesap numaralarının hepsi
Yapı Kredi Bankası, Parmak-
kapı Şubesine aittir)

CAN YÜCEL

can yücel

70. doğum yıldönümünde
CAN YÜCEL'e SAYGI GECESİ

Tarih: 1 Ekim 1996 Saat: 19.30
Yer: Harbiye Açık Hava Tiyatrosu
(Tafsilat haftaya LeMan'da)

LeMan

ÖKÜZ

96

Öküz tütüphanesi

ö k ü z t ü p h a n e s i

HAFTANIN ALINTISI

Dünyanın en büyük sorunu barış sorunudur. Çünkü, bu sorun, yeryüzünde kalıp kalmayacağımızla, doğrudan doğruya ilintilidir. Ama buna bakarak, sevişmekten vazgeçmenin, bilimleri, sanatları yüzüstü bırakmanın hiç de gereği yoktur. Çünkü, barış bize gökten inmeyecektir, onu gene biz gerçekleştireceğiz. Nasıl mı? Sevişerek, bilimlerde, sanatlarda sonuna değin ilerleyerek, her alanda kötülüklerle savaşarak, bıkmadan, yılmadan yaşamayı güzelleştirerek...

MELİH CEVDET ANDAY - YENİ TANRILAR YASAK

 <p>Diderot & D'Alembert, ansiklopedi ya da bilimler, sanatlar ve zanaatlar açıklama sözlüğü / Çeviren: Selahattin Hılav Yapı Kredi Yayınları / 295 sayfa</p>	 <p>Yeni Tanrılar Yasak / Melih Cevdet Anday / Adam Yayınları / 418 sayfa</p>	 <p>Marx'tan Foucault'ya İdeoloji / Michelle Barrett / Türkçesi: Ahmet Fethi / 207 sayfa</p>	 <p>ÖDP Kendini Anlatıyor / Röportajlar: Belgin Demirel / Güncel Yayıncılık / 400 sayfa</p>
 <p>Söylenmese de Olurdu / Ergün Aydınoğlu / Belge Yayınları / 288 sayfa</p>	 <p>Yürüyüş / Yalçın Küçük / Akış Yayıncılık / 310 sayfa</p>	 <p>Elias Canetti / İnsan Sırası / Türkçesi: Ahkmet Cemal / İyi Şeyler / 124 sayfa</p>	 <p>Sıcak Yuva Masalı / Pınar İlkaracan, Leyla Gülcür, Canan Arın / Metis Kadın Araştırmaları / 182 sayfa</p>
 <p>Kızgın Damdaki Kedi / Tennessee Williams / Türkçesi: Fatih Özgüven / Nisan Yayınları / 110 sayfa</p>	 <p>Suat ÖZKAN / Kırık Leblebi DEDELER Albümü / Leman Yayıncılık / 150 sayfa</p>	 <p>Sorunlu Okul Çocuğu / Alfred Adler / Türkçesi: Kamuran Şipal / Cem Psikoloji Yayınları / 301 sayfa</p>	 <p>Bir Kadın Düşmanından Öykücükler / Patricia Highsmith / Çeviren: Nihal Yeğinobalı / Can Yayınları / 104 sayfa</p>
 <p>Savaş Ve İnsan "Türkiye'ye Silah Transferleri ve Savaş Yasaları İhlalleri" / Human Rights Watch Arms Project / Belge Yayınları / 200 sayfa</p>	 <p>Çöl Şiirleri / Hilmi Yavuz / Varlık Şiir / 48 sayfa</p>	 <p>Böyle Gelmiş Böyle Gitmez 3 "Yokuş Yukarı" / Aziz Nesin / Adam Yayıncılık / 236 sayfa</p>	 <p>İslamiyet Üzerine Düşünceler / Oral Çalışlar / Alfa Yayıncılık / 102 sayfa</p>